

S p r a w o z d a n i e
z d z i a ł a l n o ś c i
B i b l i o t e k i G d a ń s k i e j
P o l s k i e j A k a d e m i i N a u k
w 2 0 1 0 r o k u

BIBLIOTEKA GDAŃSKA
P•A•N

Spis treści

1. Struktura organizacyjna	3
2. Rada Naukowa	4
3. Kolegium Biblioteki Gdańskiej	5
4. Skład osobowy	6
5. Finanse	16
6. Stan zbiorów i ich wartość wg Ksiąg Inwentarzowych	20
7. Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów	21
8. Opracowanie zbiorów	26
9. Udostępnianie zbiorów	32
10. Magazynowanie zbiorów	38
11. Skontrum	40
12. Konserwacja i archiwizacja zbiorów	43
13. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska	48
14. Udział w życiu naukowym, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji	54
15. Publikacje pracowników	63
16. Współpraca z zagranicą	68
17. Wydawnictwa	70
18. Administracja	72
19. Sprawy socjalne	76
20. Kancelaria Obrony Cywilnej	77
21. Uwagi końcowe	78

1. Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna, ustalona i zatwierdzona przez Zastępcę Sekretarza Naukowego PAN 13 listopada 1985 roku ze zmianami wprowadzonymi kolejnymi decyzjami Dyrektora, przedstawiała się następująco:

- I. Dział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów;
- II. Dział Opracowania Druków Nowych;
- III. Dział Druków XIX i pierwszej połowy XX wieku (nabytki do roku 1945);
- IV. Dział Udostępniania i Informacji Naukowej;
- V. Dział Zbiorów Specjalnych:
 - Pracownia Dokumentów Wtórnych i Informatycznych ;
 - Pracownia Dokumentów Życia Społecznego;
 - Pracownia Grafiki;
 - Pracownia Kartografii;
 - Pracownia Muzykologiczna;
 - Pracownia Numizmatów, Ekslibrisów i Fotografii;
 - Pracownia Rękopisów;
 - Pracownia Starych Druków;
 - Pracownia Teatrolologiczna;
- VI. Dział Konserwatorsko-Intrologatorski:
 - Pracownia Konserwacji;
 - Pracownia Intrologatorska;
 - Laboratorium Odkwaszania Druków;
- VII. Dział Finansowo – Księgowy;
- VIII. Dział Administracyjno – Gospodarczy:
 - Komórka ds. Pracowniczych;
 - Komórka ds. Techniczno-Gospodarczych;
 - Komórka ds. BHP;
- IX. Sekretariat;
- X. Archiwum Zakładowe;
- XI. Redakcja Wydawnictw;
- XII. Kancelaria Obrony Cywilnej.

2. Rada Naukowa

Rada Naukowa powołana decyzją Przewodniczącego Wydziału I Nauk Społecznych PAN z dnia 24 stycznia 2007 roku, działała w następującym składzie:

prof. dr hab. Józef Borzyszkowski
prof. dr hab. Jan Drwal
mgr Michał Jagiello
prof. dr hab. Tomasz Jasiński
mgr Ewa Kobierska – Maciuszko
prof. dr hab. inż. Aleksander Kołodziejczyk
prof. dr hab. Jacek Marecki
prof. dr hab. Mieczysław Nurek
mgr Ewa Ogonowska
dr Maria Pelczar
mgr Wanda Pętlicka
dr Dobrosława Platt
prof. dr hab. Jan Strelau
mgr Stefania Sychta
dr Zofia Tylewska-Ostrowska
mgr Anna Walczak

W roku 2010 Rada Naukowa odbyła dwa posiedzenia.

Na pierwszym posiedzeniu w dniu 30.04.2010 członkom Rady Naukowej zostało przedstawione sprawozdanie z działalności Biblioteki w roku 2009 oraz aktualna informacja o stanie zaawansowania prac nad nową Ustawą o Polskiej Akademii Nauk.

Na drugim posiedzeniu Rady Naukowej w dniu 16.12.2010 r. Dyrektor dr Zofia Tylewska-Ostrowska omówiła najważniejsze dokonania roku 2010, ilustrując je prezentacją multimedialną, a wicedyrektor mgr Wanda Pętlicka przedstawiła plan prac naukowych i wydawniczych na rok 2011.

3. Kolegium Biblioteki Gdańskiej

Kolegium Biblioteki Gdańskiej odbyło dziesięć posiedzeń, na których zgodnie z przyjętym planem pracy Kolegium omawiano bieżące problemy: wyniki pracy w roku 2009; problemy poszczególnych Działów i Pracowni; prace Komisji Szkoleniowej i Skontrolowej; aktualną sytuację kadrową i finansową jednostki, w tym także wykorzystanie urlopów wypoczynkowych; projekt budżetu Biblioteki Gdańskiej na rok 2010 i jego podział, a także podział funduszu socjalnego i mieszkaniowego i jego wykorzystanie; plany pracy na rok 2011; aktualne problemy bieżące.

4. Skład osobowy

Ogółem w dniu 31 grudnia 2010 roku pracowało w Bibliotece Gdańskiej PAN 69 pracowników pełnozatrudnionych i 34 osób w grupie pracowników niepełnozatrudnionych. Łącznie 103 osoby.

PRACOWNICY PEŁNOZATRUDNIENI: 69 osób

Bibliotekarze dyplomowani

- starsi kustosze dyplomowani:

mgr Roman Dziegielewski
mgr Jan Kordel¹
mgr Ewa Penkalla
mgr Zenobia Pszczółkowska
mgr Krystyna Świerkosz

Pracownicy służby bibliotecznej

- starsi kustosze:

dr Aleksander Baliński
mgr Elżbieta Czapiewska
mgr Ewa Czerniakowska
mgr Malgorzata Czerniakowska
mgr Grażyna Ewert
mgr Katarzyna Garstka
mgr Danuta Lewczuk
Anna Łaszewska
mgr Maria Ożugowska
mgr Wanda Pętlicka
mgr Maria Sokółowska
mgr Anna Szturgulewska
mgr Joanna Śliwa
mgr Izabela Wajer-Kjellander
mgr Anna Walczak
mgr inż. Anna Wytyk²

- starsi bibliotekarze: dr Dagmara Binkowska
Józefa Klimkowska
mgr Agnieszka Kubiak

¹ specjalista ds. obrony cywilnej i informacji niejawnych - dodatkowe ½ etatu

² sprzątanie na 1/5 etatu

mgr Magdalena Madeja-Grzyb
mgr Marta Pawlik
Urszula Preiss
mgr Anna Więcek

- bibliotekarze: mgr Aneta Bury
mgr Agata Larczyńska
mgr Tomasz Larczyński
mgr Ewa Łuniewska
dr Maria Otto
mgr Paweł Pinkiewicz
Teresa Wiczerzak

- młodszy bibliotekarze:
Beata Formella
Iwona Juras
mgr Ewa Lichnerowicz
Michał Morawski
Izabela Pawłowicz
Grażyna Szymańska

- starsi magazynierzy biblioteczni:
Krystyna Garbacz
Maria Jurczyk³
Dorota Kusz
Grażyna Müller
Danuta Nowak
Grażyna Ogrodowczyk
Anna Raplis
Elżbieta Wasielewska

Introligatorzy:

Marek Czyżniewski
Andrzej Littwitz
Lidia Matyszczyk
Jadwiga Węsierska

³ sprzątanie na 1/3 etatu

Pracownicy ekonomiczni:

mgr Alicja Świątek - Jaros
Renata Reglińska⁴
Agnieszka Rykalska⁵

Pracownicy adm. – gosp.:

Barbara Foremnik
mgr Elżbieta Iskra
Maciej Mielniczuk⁶

Rzemieślnicy:

Jan Garbacz
Piotr Matyszczak
Adam Tramowski

Sprzataczki:

Elżbieta Berenthal
Joanna Cieciora
Stefania Kizewska
Elżbieta Legomina
Violetta Litwin

PRACOWNICY NIEPEŁNOZATRUDNIENI: 34 osoby

Bibliotekarze dyplomowani :

- starsi kustosze dyplomowani:

mgr Helena Dzieńcis (3/4 etatu)
mgr Ewa Ogonowska (3/4 etatu)

Pracownicy służby bibliotecznej:

- starsi kustosze:

mgr Teresa Gajewska (3/4 etatu)
mgr Beata Gryzio (1/2 etatu)
mgr Marta Klott – Żychska (3/4 etatu)
mgr Beata Meller (3/4 etatu)
mgr Krystyna Sarnowska-Jackowska (3/4 etatu)

⁴ samodzielny księgowy PKZP na 2/5 etatu

⁵ starszy księgowy PKZP na 1/5 etatu

⁶ starszy inspektor ds. BHP na 1/4 etatu

mgr Stefania Sychta (3/4 etatu)
mgr Anna Trojanowska (3/4 etatu)
mgr Danuta Zimmermann (1/2 etatu)

- kustosze:

mgr Ewa Chmielewska – Tomczak (3/4 etatu)
Joanna Szatkowska (7/8 etatu)
mgr Urszula Szybowska (7/8 etatu)

- starszy bibliotekarz:

mgr Honorata Bartoszevska-Butryn (1/2 etatu)

- bibliotekarze:

mgr Regina Liczmańska-Malek (1/2 etatu)
mgr Malgorzata Topolska (1/2 etatu)

- młodszy bibliotekarz:

Joanna Piskorska-Bejma (3/4 etatu)

- starsi magazynierzy:

Ryszard Buszewski (1/2 etatu)
Kazimierz Ciechanowicz (3/4 etatu)
Malgorzata Dudzińska (3/4)
Dominika Foremnik (1/4 etatu)
Bogusława Kowalska (1/2 etatu)
Stefania Kozłowska (3/4 etatu)

Konserwatorzy:

mgr Alicja Krawczyk-Filip (3/5 etatu)
mgr Katarzyna Migawa (1/2 etatu)

Administrator baz danych:

mgr Zbigniew Misiewicz (1/2 etatu)

Informatyk:

Dariusz Palmowski (1/2 etatu)

Programiści:

Krzysztof Palmowski (1/2 etatu)
mgr Maria Skopek-Ziemiańska (3/4 etatu)

Pracownicy adm. – gosp.:

Iwona Trojanowska (3/4 etatu)

Teresa Litwin (1/2 etatu)

Rzemieślnik:

Andrzej Neumann (3/4 etatu)

Na urlopie wychowawczym przebywa:

Wiesława Littwitz (2.09.2006 r. – 11.12.2012 r.)

Zmiany w zatrudnieniu w stosunku do 31 grudnia 2009 roku.

Z pracy odeszli:

Barbara Woźniczka – Smentek (28.02.2010 r.)

Beata Czyżniewska (01.09.2010 r.)

dr Maria Babnis (30.09.2010 r.)

Zmiany w wymiarze zatrudnienia:

Andrzej Czajka (z pełnego etatu na $\frac{3}{4}$ etatu od 01.09.2010)

Małgorzata Dudzińska (z pełnego etatu na $\frac{3}{4}$ etatu 01.09.2010)

Bogusława Kowalska (z pełnego etatu na $\frac{1}{2}$ etatu 01.09.2010)

Stefania Kozłowska (z pełnego etatu na $\frac{3}{4}$ etatu 01.09.2010)

dr Maria Pelczar (z pełnego etatu na $\frac{1}{2}$ etatu 01.09.2010)

Obsada Działów i Pracowni na dzień 31 grudnia 2010 r.

Dyrektor: dr Zofia Tylewska - Ostrowska

Wicedyrektor: mgr Wanda Pętlicka

Główny Księgowy: mgr Alicja Świątek - Jaros

DZIAŁ GROMADZENIA I UZUPEŁNIANIA ZBIORÓW

Kierownik: mgr Izabela Wajer- Kjellander

Pracownicy:
mgr Aneta Bury
Izabella Pawłowicz
Urszula Preiss
mgr Małgorzata Topolska
mgr Anna Więcek
mgr Danuta Zimmermann

DZIAŁ OPRACOWANIA DRUKÓW NOWYCH

Kierownik: mgr Anna Walczak

Pracownicy:
mgr Ewa Chmielewska-Tomczak
mgr Elżbieta Czapiewska
Beata Formella
mgr Katarzyna Garstka
mgr Maria Ożugowska
mgr Anna Potorska
mgr Joanna Śliwa
Joanna Szatkowska
mgr Anna Szturgulewska
mgr Zbigniew Misiewicz⁷
mgr Maria Skopek-Ziemiańska⁸

⁷ Informatyk; również praca na potrzeby innych agend

⁸ Informatyk; również praca na potrzeby innych agend

DZIAŁ DRUKÓW XIX I PIERWSZEJ POŁOWY XX WIEKU
(nabytki do 1945 r.)

Kierownik: mgr Roman Dzięgielewski
Pracownicy: dr Aleksander Baliński
dr Dagmara Binkowska
mgr Ewa Czerniakowska
mgr Małgorzata Czerniakowska
Małgorzata Dudzińska
Bogusława Kowalska
Stefania Kozłowska
Dorota Kusz
mgr Danuta Lewczuk
mgr Paweł Pinkiewicz
Grażyna Szymańska

DZIAŁ UDOSTĘPNIANIA I INFORMACJI NAUKOWEJ

Kierownik: mgr Ewa Penkalla
Pracownicy: Ryszard Buszewski
Andrzej Czajka
Maria Jurczyk
mgr Tomasz Larczyński
Anna Łaszewska
mgr Ewa Łuniewska
mgr Beata Meller
Michał Morawski
Grażyna Müller
Danuta Nowak
Grażyna Ogrodowczyk
Joanna Piskorska-Bejma
Anna Raplis
Teresa Wieczerek

DZIAŁ ZBIORÓW SPECJALNYCH

Kierownik: mgr Ewa Ogonowska

Pracownia Dokumentów Wtórnych i Informatycznych

mgr Teresa Gajewska

Józefa Klimkowska

Pracownia Dokumentów Życia Społecznego

mgr Anna Trojanowska

Pracownia Grafiki

mgr Honorata Bartoszevska - Butryn

mgr Krystyna Sarnowska – Jackowska

Pracownia Kartografii

mgr Grażyna Ewert

Dominika Foremnik

mgr inż. Anna Wytyk

Pracownia Muzykologiczna

mgr Agnieszka Kubiak

Pracownia Numizmatów, Ekslibrisów, Fotografii

mgr Helena Dzieńis

mgr Marta Pawlik

Pracownia Rękopisów

Kierownik: mgr Zenobia Pszczółkowska

Pracownicy: Iwona Juras

mgr Jan Kordel

mgr Agata Larczyńska

mgr Krystyna Świerkosz

Pracownia Starych Druków

Kierownik: mgr Ewa Ogonowska

Pracownicy: mgr Beata Gryzio

mgr Ewa Lichnerowicz

mgr Magdalena Madeja-Grzyb

dr Maria Otto

mgr Stefania Sychta

mgr Urszula Szybowska

Pracownia Teatrolologiczna

mgr Maria Sokółowska

Magazyn Zbiorów Specjalnych

Elżbieta Wasielewska

DZIAŁ KONSERWATORSKO – INTROLIGATORSKI

Kierownik: **mgr Marta Klott – Żychska**

Pracownia Konserwacji

mgr Marta Klott-Żychska
mgr Alicja Krawczyk-Filip
mgr Katarzyna Migawa

Pracownia Introligatorska

Marek Czyżniewski
Andrzej Littwitz
Jadwiga Węsierska

Laboratorium Odkwaszania Papieru:

Lidia Matyszcak
Piotr Matyszcak

DZIAŁ FINANSOWO – KSIĘGOWY

Główny Księgowy: **mgr Alicja Świętek - Jaros**

Pracownicy:

Renata Reglińska
Agnieszka Rykalska

DZIAŁ ADMINISTRACYJNO – GOSPODARCZY

Kierownik: **Barbara Foremnik**

Komórka ds. Pracowniczych:

Barbara Foremnik
mgr Elżbieta Iskra
Krzysztof Palmowski

Pracownicy obsługi:

Elżbieta Berenthal
Kazimierz Ciechanowicz
Joanna Cieciora
Jan Garbacz
Krystyna Garbacz
Stefania Kizewska
Elżbieta Legomina
Teresa Litwin
Violetta Litwin

Komórka ds. Techniczno-Gospodarczych

Kierownik: **Maciej Mielniczuk**

Pracownicy: Andrzej Neumann
Adam Tramowski

Sekretariat : Iwona Trojanowska
Dariusz Palmowski⁹

ARCHIWUM ZAKŁADOWE

mgr Regina Liczmańska – Małek

POMORSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

dr Maria Pelczar

REDAKCJA WYDAWNICTW

vacat

KANCELARIA OBRONY CYWILNEJ I PEŁNOMOCNIK
OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH

mgr Jan Kordel

⁹ dodatkowo informatyk pracuje, również na potrzeby innych agend

5. Finanse

Biblioteka Gdańska PAN była finansowana z budżetu Polskiej Akademii Nauk: część 67, dział 921, rozdział 92116. Wysokość budżetu na rok 2010 wynosiła – 6.028.519,00 zł. (w tym budżet 5.838.100,00 zł, rezerwa celowa [PBC] 190.419 zł); wykonanie budżetu – 6.005.787,70 zł (99,62 %), w tym budżet 5.838.093,08 zł – 99,99 %, rezerwa celowa 167.694,62 zł – 88,06 %

Zwrócono łącznie 22.731,30 zł w tym:

zwrot z budżetu 6,92 zł,

zwrot z PBC 22.724,38 zł.

rodzaj finansowania	plan	wykonanie	wykonanie	zwroty
budżet	5.838.100,00	5.838.093,08	99,99%	6,92
rezerwa cel.	190.419,00	167.694,62	88,06 %	22.724,38
<i>- środki UE</i>	<i>142.815,00</i>	<i>125.770,98</i>		<i>17.044,02</i>
<i>- wkład własny</i>	<i>47.604,00</i>	<i>41.923,64</i>		<i>5.680,36</i>
razem	6.028.519,00	6.005.787,70	99,62 %	22.731,30

Wydatki wg paragrafów

		BUDŻET	REZERWA CELOWA				RAZEM
			DOFINANSOWA- NIE UE		WKŁAD WŁASNY		
§ 3020	nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	6.000,00					6.000,00
§ 3030	różne wydatki na rzecz osób fizycznych						
§ 4010	wynagrodzenia osobowe	3.194.904,00					3.194.904,00
§ 4040	dotatkowe wynagrodzenie roczne "13"	252.296,00					252.296,00
§ 4110	składki na ubezpieczenia społeczne ZUS	508.005,12					508.005,12
§ 4120	składki na Fundusz Pracy	50.023,64					50.023,64
§ 4170	wynagrodzenia bezosobowe	9.976,60					9.976,60
§ 4210	zakup materiałów i wyposażenia	133.139,40					133.139,40
§ 4240	zakup pomocy naukowych i książek	294.169,04					294.169,04
§ 4260	zakup energii	608.150,00					608.150,00
§ 4270	zakup usług remontowych	170.693,93					170.693,93
§ 4280	zakup usług zdrowotnych	4.929,00					4.929,00
§ 4300	zakup usług pozostałych	269.098,38	§4307	116.830,63	§4309	38.943,53	424.872,54
§ 4340	zakup usług remontowych – dot. jedn. zab.	22.918,98					22.918,98
§ 4350	opłaty za usługi internetowe	7.313,06					7.313,06
§ 4370	opłaty z tytułu zakupu usług telekom.	9.789,43					9.789,43
§ 4390	zakup usług obejmujących wyk. ekspertyz	4.880,00					4.880,00
§ 4410	podróże służbowe krajowe	13.102,56	§4417	300,00	§4419	100,00	13.502,56
§ 4430	różne opłaty i składki	12.952,00					12.952,00
§ 4440	odpis na Z. F. Świadczeń Socjalnych	109.000,00					109.000,00
§ 4490	pozostałe podatki na rzecz budżetu	1.149,00					1.149,00
§ 4540	składki do org. międzynarodowych	995,95					995,95
§ 4740	zakup mat. papierniczych do drukarek i kserokopiarek	1.383,25					1.383,25
§ 4750	zakup akcesoriów komp. i program. licenc.	39.223,74	§4757	8.640,35	§4759	2.880,11	50.744,20
§ 6050	wydatki inwestycyjne						
§ 6060	zakupy inwestycyjne						
§6580	wydatki inwestycyjne dot. budynków zabyt.	114.000,00					114.000,00
		5.838.093,08		125.770,98		41.923,64	6.005.787,70

**Wydatki na gromadzenie zbiorów wg ksiąg inwentarzowych
poszczególnych rodzajów zbiorów:**

druki zwarte nowe	127.947,52 zł.
czasopisma krajowe i zagraniczne	75.058,81 zł.
zbiory specjalne	285.455,21 zł.
w tym:	
<i>kopie cyfrowe</i>	<i>117.593,33 zł.</i>
<i>DŹS</i>	-
<i>ekslibrisy</i>	-
<i>eksponaty muzealne</i>	-
<i>grafika</i>	<i>26.130,00 zł.</i>
<i>fotografie</i>	<i>14.246,93,00zł.</i>
<i>inkunabuły</i>	-
<i>kartografia</i>	<i>4.799,20 zł.</i>
<i>mikrofilmy</i>	<i>88.229,38 zł.</i>
<i>muzykalia</i>	-
<i>numizmaty</i>	<i>1.975,00 zł.</i>
<i>rękopisy</i>	<i>29.481,37 zł.</i>
<i>stare druki</i>	<i>3.000 zł.</i>
<i>teatralia</i>	-
ogółem:	488.461,54 zł.

Według wpisu do ksiąg inwentarzowych na dzień 31 grudnia 2010 roku stan ksiąg wyniósł:

Stan konta „014”

Zbiory Biblioteczne (księgozbiór) 10.525.045,18 zł

Stan konta „016”

Dziela Sztuki i Ekspozycje Muzealne 101.223,13 zł

Wydatki ze środków na Działalność Wspomagającą Badania (DWB)

Działalność Wspomagająca Badania		
	przyznano	wydano
archiwizacja i digitalizacja zbiorów specjalnych	50.000,00	49.999,99
OCR zeskanowanego katalogu kartkowego	15.000,00	15.000,00
konserwacja starodruku z XVI wieku	20.000,00	19.995,80
tworzenie i utrzymanie bazy własnej VTLS	83.500,00	83.337,64
zakup baz danych (dla potrzeb czytelników)	10.000,00	10.000,00
łącznie	178.500,00	178.333,43
zwrot		166, 57

6. Stan zbiorów i ich wartość wg Ksiąg Inwentarzowych

1. Druki zwarte XIX – XXI wieku 574.293 vol.
o wartości 2.078.522,82 zł.
2. Wydawnictwa ciągłe XIX – XXI wieku 95.011 vol.
o wartości 1.289.970,95 zł.

liczba tytułów ogółem

7.871 (w tym także
tytuły przeniesione z dr.
zw. w wyniku melioracji)

liczba tytułów, które wpłynęły w 2010 r.

707

3. Zbiory Specjalne

	<i>ilość</i>	<i>wartość zł</i>
kopie cyfrowe ¹⁰	1.761	639.461,88
DŹS	27.915 (w tym 193 kasety)	18.838,93
ekslibrisy wraz z albumami	12.695	6.239,87
eksponaty muzealne	109	101.223,13
fotografie wraz z albumami	31.454	74.109,91
grafika	8.067	139.242,72
kartografia	10.706	115.610,16
mikrofilmy ¹¹	12.417	1.625.180,84
muzykalia ¹²	106	312
numizmaty	3.880	50.986,27
reprodukcyjne stare druków	116	189,25
rękopisy	9.289	386.647,91
stare druki	59.592	4.009.271,67
w tym: <i>inkunabuły</i>	664	1.874.301,23
teatralia ¹³	6.352	90.460
ogółem:	184.459	7.257.774,54

¹⁰ zapisane na 6.016 płytach CD

¹¹ utrwalone na 2.076.866 klatkach – 7.937 szpulach

¹² oddaje stan inwentarza założonego w 2009 roku w związku z powstaniem Pracowni Muzykologicznej. Z zasobu historycznego wyselekcjonowano dotąd 602 pozycje muzykaliów z rękopisów i 617 ze starych druków. Proces wylaniania muzykaliów nie został jeszcze zakończony.

¹³ stan inwentarza założonego w 2005 r. w związku z powstaniem Pracowni Teatrolologicznej. Z zasobu historycznego wyselekcjonowano dotąd 17.117 obiektów teatralnych z DŹS oraz 133 z rękopisów XX wieku. Proces wylaniania teatraliów nie został jeszcze zakończony.

7. Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów

DRUKI ZWARTE I WYDAWNICTWA CIĄGŁE XIX–XXI W.

Stan księgozbioru druków zwartych XIX i XXI w. na dzień 31.12.2010 r. wyniósł 574.293 vol. o wartości **2.078.522,82 zł**.

Do Księgi Inwentarzowej Nowej Książki w roku 2010 wpisano:

sposób nabycia	ilość vol.	wartość zł
kupno	3.018	127.947,52
dary	2.262	51.820,49
wymiana	135	6.573,00
zasób	55	3.700,00
ogółem:	5.470	190.041,01
(w tym: polskich 5.240 vol., obcych 230 vol.)		

Przez Księgę Ubytków przeprowadzono 657 vol. o wartości 3,36 zł.

Wymianę zagraniczną prowadzono z 53 kontrahentami z 26 krajów, w ramach tej współpracy otrzymano 115 vol.; wysłano 23 vol. Najaktywniejsze instytucje to: Slovenska akademija znanosti i umetnosti, Rossijskaja gosudarstvennaja biblioteka, Lietuvos mokslu akademijos Vrublevskiu biblioteka.

Kartoteka akcesyjna darów liczyła 210 kont stałych, (z tego współpraca aktywna prowadzona była z 78 kontrahentami), oraz ok. 360 ofiarodawców prywatnych i instytucjonalnych. Wśród nich szczególnie liczne dary przekazali: Stanisława Górnikiewicz, Jacek Kotlica, Zbigniew Nowak, Maria Pelczar, Wydawnictwo Bernardinum, Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, Kancelaria Sejmu RP.

W formie darów wysłano 152 vol. oraz 18 przesyłek z EO, a w zamian otrzymano 1.389 vol. książek i czasopism, 3 CD, 6 ekslibrisów.

Ważniejsze nabytki zagraniczne:

1. Johann Bernoulli's Reisen durch Brandenburg, Pommern, Preussen, Kurland, Russland und Polen in der Jahren 1777-1778. T.1-6. Lexington 2010
2. Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft. Bd.XX/2, XXI/1-2. Stuttgart 1992-94.
3. Kallenbach G.G., Atlas zur Geschichte der Deutschmittelalterlichen Baukunst in 86 Tafeln. (Reprint) b.m.r.w.

Stan wydawnictw ciągłych na dzień 31.12.2010 r. wynosił 95.011 vol. o wartości 1.289.970,95 zł.

Do Księgi Inwentarzowej Wydawnictw Ciągłych w 2010 roku wpisa-no:

sposób nabycia:	ilość vol.	wartość zł.
kupno	886	75.058,81
dary	657	12.940,50
wymiana	86	4.184,00
zasób	158	18.520,00
ogółem:	1.787	110.703,31
(w tym: polskich 1275 vol., obcych 512 vol.)		

W ramach wymiany wysłano 12 egz. czasopism, wpłynęło 149 egz.

Ważniejsze tytuły to: Bibliotekovedenie, Bibliografia, Filozofija, Cahiers de Centre d'Etudes Superieures de Civilisation Medievale.

Prenumerata objęła 247 tyt. (250 egz. tytułów) czasopism polskich o wartości 32.902,89 zł., 63 tyt. czasopism zagranicznych o wartości 39.847,39 zł.

Całkowite rozliczenie prenumeraty za dany rok następuje w roku następnym.

Stan bieżących tytułów i egzemplarzy pochodzących ze wszystkich źródeł.

	tytułów	egzemplarzy
polskie	555	568
obce	152	152
ogółem:	707	720

Ważniejsze nabytki zagraniczne:

- Danziger Intelligenz Blatt R.1908
- Katholisches Sonntagsblatt 1935-1939

W Dziale Gromadzenia sprawdzono łącznie 192 oferty – 5.500 pozycji i złożono 120 zamówień.

Nadano 5.380 sygnatur publikacjom opracowanym w Virtui i wpisano je do Księgi Inwentarzowej.

Sporządzono 2.190 kart nowych nabytków do kartoteki wewnętrznej, którą w trakcie roku zastąpiła nowa baza danych.

W roku 2010 uruchomiono, pozwalającą śledzić czytelnikom najnowsze nabytki Biblioteki jeszcze przed ich opracowaniem, internetową bazę nowych nabytków (1385 wpisów) oraz podjęto prace przygotowujące Księgozbiór Warszawski do opracowania.

ZBIORY SPECJALNE

Do Ksiąg Inwentarzowych Zbiorów Specjalnych w 2010 roku wpisano:

Lp.	Zbiory	Zakup		Dary		Zasób		Razem	
		ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
1.	Kopie cyfrowe	551	117.593,33	20	3.248,70	302	94.269,16	873 ¹	215.111,19
2.	DŹS	-	-	300	1.820,00	-	-	300	1.820,00
3.	Ekslibrisy łącznie z albumami	-	-	6	90,00	-	-	6	90,00
4.	Eksponaty muzealne	-	-	18	69.000,00	-	-	18	69.000,00
5.	Fotografie łącznie z albumami	337	14.246,93	175	914,00	-	-	512 ²	15.160,93
6.	Grafika	21	26.130,00	13	7.283,00	2	4.000,00	36	37.413,00
7.	Inkunabuly	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Kartografia	56	4.799,20	43	5.520,00	-	-	99	10.319,20
9.	Mikrofilmy	226	88.229,38	36	1.349,31	24	9.283,59	286 ³	98.862,28
10.	Muzykalia	-	-	-	-	101	202,00	101	202,00
11.	Numizmaty	21	1.975,00	8	170,00-	-	-	29	2.145,00
12.	Rękopisy	165	29.481,37	13	12.135,00	-	-	178	41.616,37
13.	Stare druki bez inkunabulów	1	3.000,00	-	-	927	866.500,00	928	869.500,00
14.	Teatralia	-	-	267	2.492,00	-	-	267	2.492,00
	Ogółem	1378	285.455,21	899	104.022,01	1356	974.254,75	3633	1.363.731,97

¹łącznie 277.415 skanów i 1.249 płyt ² 14 poz. inw.

³łącznie 134.938 klatek i 200 szpul

Ważniejsze nabytki:

Starodruki:

1. Lucanus M.A., Pharsalia..., Amsterdam 1649
2. Seneca L.M., Tragediae... , Amsterdam 1649

Rękopisy:

1. Korespondencja Teresy Ferenc i Zbigniewa Jankowskiego ze znanymi postaciami polskiej literatury.
2. Materiały emigracyjne dot. gen. Sosnkowskiego.
3. Sztambuch i zapiski rodzinne złotnika H.D. Clausena.
4. Uzupełnienie materiałów związanych z Westerplatte.
5. Spuścizna Jacka Kotlicy ze zbiorem obiektów dot. środowiska artystycznego Gdańska.

Kartografia:

1. Mapa Królestwa Prus. *Regnum Borussiae*, J.B. Homann, Norymberga 1753.
2. Mapa Księstwa Pomorskiego z zaznaczonym podziałem na dzielnice. *Duche de Pomeraniae...*
N. Sanson d'Abbeville, Paryż 1734.
3. Plan Gdańska z Żuławami Wiślanymi, Zatoką Gdańską i Mierzeją Helską. *Plan de Dantzick avec ces Nouveaux Ouvrages Ville de Presse...*, G. Danet, Paryż 1734.

Fotografie:

1. Dagerotypy gdańskiego fotografa Carla Damme z ok. 1854 r.
2. Fotografie gdańskich zakładów fotograficznych A. Ballerstedta i Gebr. Freymann, ok. 1860 – 1900.

Numizmaty:

1. Monety Stanisława Augusta Poniatowskiego z lat 1786-1788.
2. Medal pamiątkowy – 400-lecie konsulatu francuskiego w Gdańsku.

Grafika:

1. Jeremias Falck, *Portret Joannesa Tristannusa*.
2. Wilhelm Hondius, *Portret Andrzeja Leszczyńskiego i Portret Janusza Radziwiłła*.
3. Carlo Gregori wg rys. Salomona di Danzica, *Portret Salomona di Danzica*.

Ekspozycje muzealne:

1. Zestaw osiemnastu litograficznych kamieni przedstawiających plan Gdańska, wykonany przez Bushego w latach 1866-1869.

Zakładowe Archiwum

Do Archiwum nie zostały przekazane żadne akta z żadnej agendy. Prowadzono wstępne rozeznanie dotyczące akt z Działu Konserwatorsko-Intrologatorskiego i Działu Gromadzenia.

8. Opracowanie zbiorów

1. DRUKI ZWARTE I WYDAWNICTWA CIĄGŁE XIX-XXI W.

Druki zwarte i wydawnictwa ciągłe XIX-XXI wieku objęte opracowaniem on-line

Opracowanie odbywa się w wersji 48.1.1 systemu VIRTUA.

W dniu 31.12.2010 r. katalogowa baza on-line BG PAN zawierała:¹⁴

- 50.887 rekordów bibliograficznych, w tym 2.320 rekordów bibliograficznych czasopism
- 54.614 rekordów egzemplarza
- 125.777 rekordów hasel wzorcowych
- 2.723 rekordów zasobu

W roku 2010 do katalogowej bazy on-line BG PAN wprowadzono:¹⁵

- 9.475 rekordów bibliograficznych,
- 10.509 rekordów egzemplarza,
- 23.243 rekordów hasel wzorcowych,
- 259 rekordów zasobu, w tym retrokonwersja czasopism 25 tytułów.

W Dziale Opracowania (druki nowe) utworzono 1.459 rekordów bibliograficznych własnych 1.459 oraz 4.903 skopiowanych; nie ma żadnych zaległości w opracowaniu przedmiotowym, wszystkie pozycje na bieżąco otrzymują charakterystykę rzeczową zgodną z językiem KABA, zdecydowana większość tytułów otrzymuje 2-3 hasła przedmiotowe. Na potrzeby rzetelnego opracowania przedmiotowego utworzono 1.066 rozwiniętych hasel przedmiotowych i korzystano z istniejącej w NUKAT leksyki.

W roku 2010 wprowadzono do ogólnopolskiej bazy NUKAT:¹⁶

- 3.397 rekordów bibliograficznych w tym 118 rekordów dokumentów elektronicznych powiększając tym samym liczbę rekordów autorstwa BG PAN do 11.776;
- 3.266 hasel wzorcowych powiększając liczbę rekordów autorstwa BG PAN do 13.570.

¹⁴ Dane obejmują całość stanu bazy VIRTUA – obok nowej książki dokumenty kartograficzne : 784 rekordów bibliograficznych, stare druki : 877 rekordów bibliograficznych, księgozbiór literowy XIX wieku Od : 2.108 rekordów egzemplarzy oraz zasób opracowywany w Stacji Naukowej PAN w Rzymie: 1330 rekordów egzemplarza.

¹⁵ J.w.

¹⁶ J.w.

Tym samym na dzień 31.12.2010 w bazie NUKAT funkcjonowało łącznie 25.346 rekordów bibliograficznych i haseł wzorcowych autorstwa BG PAN.

W ramach projektu „Autostrada informacji naukowej” przeprowadzono I etap scalania baz NUKAT scalając 4,5 tysiąca opisów.

Od 11.02.2005 r. katalog on-line BG PAN dostępny jest również w Katalogu Rozproszonym Bibliotek Polskich (KARO) obsługiwanym przez serwer UMK w Toruniu.

Od lipca 2007 zostało uruchomione internetowe narzędzie Google Analytics – licznik wejść na stronę katalogu VIRTUA. W 2010 roku z katalogu korzystało 11.829 osób (z Polski i ze świata) wchodząc 21.499 razy na stronę, a liczba oglądanych przez nich indeksów, egzemplarzy, zasobów jest oczywiście wielokrotnie większa.

Nadano ponad 5.450 sygnatur nowościom w ramach Item Rekord.

Dotychczas lokalny system VIRTUA rejestrował czasopisma wydane po 1.01.1999. W roku 2010 retrokonwersji rozpoczętej w 2008 roku poddano 25 tytułów czasopism, przenosząc pełne opisy zasobów z katalogu kartkowego do katalogu komputerowego.

W 2010 roku rozpoczęto współpracę ze Stacją Naukową PAN w Rzymie wprowadzając do naszej bazy lokalnej opisy z lokalizacją rzymską. W wyniku tej współpracy skopiowano 1.079 rekordów bibliograficznych i nadano 1.330 sygnatur (rekordów egzemplarza).

Również jako nowe zadanie rozpoczęto formalne i rzeczowe opracowywanie Biblioteki Warszawskiej (przejętej po likwidacji Biblioteki PAN w Warszawie) tworząc 165 rekordów bibliograficznych własnych, 197 kopiując. Zachowuje się sygnatury oryginalne z dodatkiem „W”.

Trzecią nowością było zapoczątkowanie opracowywania zasobu Zappio (liczącego około 40 tytułów), które zrealizowano w 1/2.

Księgozbiór historyczny (lata 1801-1945, sygnatury literowe)

Skatalogowano tradycyjnie 2.276 vol. druków zwartych (dział Fb), wykonano łącznie 2.186 kart. Podjęto decyzję o zamknięciu tradycyjnego katalogowania kartkowego (wobec faktu katalogowania on line) i przeprowadzono prace porządkowe i informacyjne w obrębie sali katalogowej.

Do inwentarza działu Fb wpisano 368 pozycji w 897 vol. oraz wpisano 2.447 pozycji akcesji. Sporządzono 392 not proveniencyjnych oraz 54 kart drukarzy gdańskich. Do katalogów kartkowych włączono 2.764 karty.

Podjęto prace nad pierwszą wersją zintegrowanego katalogu czasopism z lat 1801-1945 w zbiorach BG PAN przewidywanego jako baza danych. Baza jest dostępna pod adresem <http://ziemia.bgpan.gda.pl/Czasopisma>. Do bazy dodano 766 rekordów. Obecnie liczy ona 1098 rekordów tytułów czasopism z zawartością zasobów i będzie sukcesywnie powiększana.

W roku 2009 rozpoczęto opracowanie formalne i przedmiotowe w systemie VIRTUA. Przedmiotem katalogowania on-line był dział Od – dotyczący Gdańska.

W 2010 roku opracowano formalnie 1.154 vol. druków zwartych tworząc 905 rekordów własnych, kopiując 72 rekordy i modyfikując 14 rekordów.

Wprowadzono 237 hasel autorskich, 184 hasła korporatywne i 7 hasel seryjnych własnych, razem stworzono 428 hasel własnych. Skopiowano 105 hasel i zmodyfikowano 63 hasła. Korektą objęto 930 rekordów, status nadano 189.

Charakterystykę rzeczową otrzymało 877 tyt. w 1.111 vol., do wykonania której użyto 370 hasel skopiowanych i utworzono 35 hasel w NUKAT, a także opracowano 2948 hasel podwiązanych w NUKAT i w BG PAN.

Opracowanie formalne czasopism rozpoczęte w 2010 roku zaowocowało opracowaniem 47 rekordów bibliograficznych czasopism z działu Od, liczących 189 vol. Przy opracowaniu utworzono 35 rekordów własnych, 11 rekordów skopiowano i 1 rekord zmodyfikowano. Wprowadzono 34 hasła autorskie własne i 41 skopiowanych. Korektą objęto 27 rekordów, status nadano 189.

Sporządzono Księgę Inwentarzową podręcznego księgozbioru czytelnii w wersji elektronicznej.

2. ZBIORY SPECJALNE

W Dziale Zbiorów Specjalnych opracowano metodą tradycyjną 2.265 pozycji, sporządzając 6.287 kart .

Sprawdzono 3.600 poz. z ofert antykwariatów, domów aukcyjnych i ofert prywatnych.

W Pracowni Starych Druków opracowano do PBC w systemie VIRTUA 861 tytułów.

Wykonano rekordów bibliograficznych własnych – 787; rekordów bibliograficznych kopiowanych – 26; rekordów bibliograficznych modyfikowanych – 22; haseł autorskich własnych – 710; haseł korporatywnych własnych – 15; haseł seryjnych własnych – 125, haseł kopiowanych 119; haseł modyfikowanych – 388; korekt – 787; nadano 855 statusów.

Pierwszy rekord starego druku do katalogu VIRTUA został wprowadzony 23 X 2009 roku.

W Pracowni Kartografii do katalogu NUKAT wprowadzono 462 rekordów bibliograficznych map współczesnych, sporządzając 341 rekordów bibliograficznych własnych; kopiując 18 rekordów bibliograficznych; modyfikując 103 rekordy bibliograficzne, zmodyfikowano 5 rekordów wzorcowych i 4 rekordy autorskie; utworzono haseł przedmiotowych rozwiniętych 77, haseł wzorcowych autorskich 28, haseł serii 2.

W Pracowni Teatrolologicznej rozpoczęto katalogowanie w systemie VIRTUA księgozbioru Hebanowskiego – skatalogowano 5 vol.

W Pracowni Starych Druków umieszczono na platformie cyfrowej PBC 349 opisów bibliograficznych wg Dublin Core zbiorów starych druków i zbiorów XIX w.

W Pracowni Rękopisów przygotowano do wprowadzenia do bazy komputerowej akcesji rękopisów Biblioteki Gdańskiej PAN 1.000 opisów .

Do NASK w pracowniach wykonano 20 opisów z różnych obiektów, umieszczanych sukcesywnie na portalu www.polska.pl (4 dawnych rękopisów, 5 grafik, 3 starych druków łacińskich, 5 druków Zappio Johanitana, 3 inkunabuly).

W oparciu o podpisaną umowę między Biblioteką Gdańską PAN, Fundacją Biblioteki Gdańskiej i NASK w roku 2009 zrealizowano

projekt: „Kolekcja unikatowych atlasów morskich XVI –XVIII w. w zbiorach Biblioteki Gdańskiej” w celu umieszczenia ich pełnych kopii cyfrowych na stronie NASK. Zakończenie projektu ze strony NASK miało miejsce na początku 2010 roku. Cała kolekcja atlasów morskich została zaprezentowana na stronach www.polska.pl przy zastosowaniu najnowszych narzędzi multimedialnych.

W systemie tradycyjnego opracowania wykonano:

- 1768 kart katalogowych dla 286 poz. inw. mikrofilmów (200 szpul;)
- 1711 kart katalogowych dla 1085 pozycji kopii cyfrowych zapisanych na 1.443 płytkach CD;
- opracowano 296 pozycji DŻS, wykonując 688 kart katalogowych;
- opracowano 6 ekslibrisów, wykonując 4 karty katalogowe;
- opracowano 16 zespołów fotografii i pocztówek (219 sztuk), wykonując 57 kart katalogowych;
- opracowano 54 poz. katalogowych grafiki, wykonując 156 kart katalogowych;
- opracowano 29 numizmatów, wykonując 58 kart katalogowych;
- opracowano 18 jednostek rękopisów, wykonując 43 karty katalogowe i 1958 kart indeksowych;
- wprowadzono do komputera (Word) 111 pozycji jednostkowych akcesji ze szczegółowymi opisami;
- wprowadzono do komputera (Word) opisy 35 pozycji XIX-wiecznych afiszy teatralnych;
- wprowadzono do komputera (Word) opisy 160 programów teatralnych;
- wprowadzono do komputera (Word) opisy 102 pozycji ze zbioru grafik;
- wykonano 113 opisów rękopisów i 132 starych druków udostępnianych w Czytelnii Zbiorów Specjalnych.

Wykonano opracowanie 208 haseł katalogowych do drukowanych katalogów wystaw:

- 16 not katalogowych do wystawy *Polska-Niemcy. 1000 lat* w Berlinie;

- 14 not (dot. rękopisów średniowiecznych) do wystawy *Fundacje artystyczne na terenie państwa krzyżackiego w Prusach*” na Zamku Malborskim.
- 42 noty katalogowe do wystawy *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków. 400 lat konsulatu Francji w Gdańsku*;
- 136 not do wystawy *Motywy sakralne na ekslibrisie...*

Ponadto opracowano:

- 65 podpisów katalogowych do wystawy *Nowe nabytki zbiorów specjalnych*;
- 82 podpisy katalogowe do wystawy *Podróż do miejsc odległych i bliskich. Prace Ireny Kuran-Boguckiej z kolekcji BG PAN i zbiorów rodzinnych*.

3. ARCHIWUM

Uporządkowano dokumentację techniczną dotyczącą rozbudowy i remontów Biblioteki z lat 60-90 i dokumentację budowlaną, które protokołarnie zostały przekazane kierownikowi obiektu, Maciejowi Mielniczukowi.

Dokonano dokładnego przeglądu całości akt Stadtbibliothek zu Danzig, z lat 1797-1945 (156 segregatorów, teczek, poszytów) pod kątem niezbędnej dezynfekcji, odkwaszania i konserwacji, wyodrębiając najwartościowsze materiały.

Opracowano (przejrzano, uporządkowano i opisano) zawartość 120 teczek akt osobowych pracowników Biblioteki Miejskiej i Biblioteki Gdańskiej PAN, sporządzając poszyty, sygnując i układając w kartonach.

9. Udostępnianie zbiorów

W 2010 roku z usług Biblioteki Gdańskiej korzystało ogółem około 24.000 czytelników, którym udostępniano wszelkie rodzaje zbiorów (14.382 czytelników korzystało z oryginałów na miejscu i szacunkowo około 10.000 czytało on line wersje cyfrowe na stronach PBC) i blisko 48.000, którzy sięgali po informacje katalogowe dostępne w Internecie (odsłon w Virtui 21.499, w katalogach zeskanowanych hipotetycznie około 20.000, w bazie czasopism 2.082, w bazie rękopisów 692, w bazie ikonogr. 2.034, wizyt w katalogu kartkowym ponad 1500; razem 47.807).

14.382 czytelników korzystało ze zbiorów w czytelniach, pracowniach i wypożyczalniach .

Łącznie udostępniono w nich 46.298 dzieł w 62.828 vol. Do tej liczby należy dodać ponad 37.000 publikacji wyświetlonych na platformie cyfrowej PBC jako kopie cyfrowe.

Licznik na stronie katalogu VIRTUA dostępnego on-line odnotował 11.829 osób odwiedzających stronę z kraju i z zagranicy 21.499 razy, natomiast strona katalogu zeskanowanego, dostępnego on line na koniec 2010 roku odnotowała ponad 79.000 odsłon katalogu od jego początków w 2005 r. (wcześniej licznik nie był dostępny). Pozwala to przyjąć, że w roku 2010 katalog zeskanowany był wykorzystywany w podobnym stopniu jak VIRTUA (stąd założenie około 20.000 odsłon).

Tradycyjne katalogi kartkowe przeglądało ponad 1.500 czytelników.

Baza czasopism odnotowała 1.192 odwiedzin, 2.082 odsłony i 887 czytelników.

Baza rękopisów odnotowała 232 odwiedzin, 692 odsłony i 105 czytelników.

Baza ikonograficzna (Kartoteka) odnotowała 652 odwiedzin, 2.034 odsłony i 406 czytelników.

Nową kategorię stanowią czytelnicy korzystający z kopii cyfrowych dostępnych na platformie PBC.

Uruchomienie Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej (która, obok nowych tytułów ma równocześnie udostępniać zbiory wcześniejszej Biblioteki Cyfrowej Biblioteki Gdańskiej) przyniosło w efekcie zamieszczenie

na platformie cyfrowej 340 tytułów pełnotekstowych, dostępnych do czytania, opracowanych w Bibliotece; liczba pozycji zbiorów BG PAN dostępnych cyfrowo w PBC była większa o pozycje opracowane przez innych partnerów Projektu (np. *Gazeta Gdańska* opracowywana jest przez BG UG). Łącznie PBC wykazywało na koniec 2010 r. ponad 500 dostępnych pozycji BG PAN.

Okolo 37,5 tysiąca wyświetleń wszystkich publikacji BG PAN w ciągu roku pozwala szacować liczbę faktycznych czytelników na blisko 10.000. Wiele dzieł było czytanych wielokrotnie, dla przykładu po kilka tysięcy razy były czytane takie tytuły jak:

- *Adressbuch für Danzig...*
- *Danziger Einwohnerbuch...*

1. CZYTELNIE

Biblioteka dysponowała czterema czytelniami: Ogólną (46 miejsc) Czasopism (10 miejsc), Zbiorów XIX w. i pierwszej poł. XX w. (11 miejsc) oraz Zbiorów Specjalnych (12 miejsc), a ponadto 3-ma pomieszczeniami do pracy indywidualnej. Łącznie 82 miejsca.

Czytelnie były czynne: Ogólna - 268 dni, Zbiorów Specjalnych - 223 dni; Czasopism - 222 dni, Zbiorów XIX w. i pierwszej połowy XX w. - 223 dni, PPI - 222 dni

Odnotowano odwiedzin :

- w Czytelni Ogólnej 6.977 czytelników,
- w Czytelni Zbiorów Specjalnych 1.782 czytelników (w tym 28 z zagranicy),
- w Czytelni Zbiorów XIX w. i pierwszej połowy XX w. - 1.590 czytelników,
- w Czytelni Czasopism - 1.310 czytelników,
- w PPI 104 - czytelników.

Średnia dzienna odwiedzin w czytelniach: Ogólnej - 26 osób, Zbiorów Specjalnych - 8 osób, Czasopism - 6 osób, XIX w. i pierwszej połowy XX w. - 7osób.

W Czytelniach Ogólnej, Czasopism i PPI – łącznie udostępniono 16.418 dzieł w 28.361 vol. w tym:

druki zwarte XX - XXI w.	8.840 tytułów	9.506 vol.
wydawnictwa ciągle (czasopi- sma)	5.165 tytułów <i>w tym bieżących 2.767</i>	14.894 vol. <i>w tym</i> <i>bieżących 5.026</i>
księgozbiór podręczny	2.021 tytułów	2.634 vol.
mikrofilmy	325 tytułów	1.154 szpul
kopie cyfrowe	67 tytułów	173 płyty
ogółem	16.418 tytuły	28.361 obiektów

Zamówień niezrealizowanych – 60.

W Czytelni XIX i pierwszej połowy XX w. łącznie udostępniono 3.761 tytułów w 5.948 vol. w tym:

druki zwarte XX - XXI w.	2.184 tytułów	2.907 vol.
wydawnictwa ciągle (czasowi sma)	671 tytułów	1.534 vol.
księgozbiór podręczny	681 tytułów	778 vol.
mikrofilmy	225 tytułów	729 szpul
Ogółem:	3.761 tytułów	5.948 obiektów

W Czytelni Zbiorów Specjalnych łącznie udostępniono 14.250 dzieł w 16.590 vol., w tym:

inkunabuły	2 poz.	2 vol.
stare druki	2.329 poz.	3.502 vol.
rękopisy	737 poz.	925 vol.
biblioteka podręczna	6.319 dzieł	6.410 vol.
biblioteka podręczna <i>inne</i>	54 dzieła	59 vol.
nowa książka	1.379 dzieł	1.961 vol.
czasopisma	491 tytułów	1.197 vol.
DŹS	1.358 poz.	50 vol.
mikrofilmy	1.390 poz.	2.428 szpul
CD	191 poz.	56 płyt
RAZEM	14.250 poz.	16.590 obiektów

2. PRACOWNIE

Czytelnicy korzystający ze zbiorów ekslibrisów, grafiki, kartografii, numizmatów, fotografii, dokumentów życia społecznego, teatraliów, byli obsługiwani w pracowniach tych zbiorów, które średnio otwarte były przez 131 dni w roku. Średnia odwiedzin – 4 osoby dziennie.

W pracowniach udostępniane są również rękopisy i stare druki objęte klauzulą szczególnej ochrony.

Z tej formy udostępniania skorzystało 522 czytelników korzystając z 9.778 pozycji z zakresu:

inkunabuly	17 poz.	9 czytelników
stare druki	215 poz.	12 czytelników
grafika	1.242 poz.	180 czytelników
kartografia	3.375 poz.	165 czytelników
fotografie	3.963 poz.	73 czytelników
dokumenty życia społecznego	457 poz.	5 czytelników
teatralia	103 poz.	71 czytelników
ekslibrisy	153 poz.	1 czytelnik
rękopisy	150 poz.	3 czytelników
ogółem:	9.778 poz.	522 czytelników

(Liczba tyt. równa jest liczbie vol.)

3. WYPOŻYCZALNIA MIEJSCOWA

Uprawnione do korzystania z wypożyczalni (stan na 31.12.2010) było 571 osób.

Wypożyczalnia była czynna przez 175 dni. Zanotowano 2.057 odwiedzin, przyjęto: 1.924 zamówień, wypożyczono 1.911 dzieła w 1.958 vol., prolongowano 60 zamówień; nie zrealizowano 13 zamówień; przyjęto zwrotów 1.909 dzieł w 1.945 vol.

Przeciętna dzienna odwiedzin – 12 osób, przeciętna dzienna wypożyczeń – 11 vol., wysłano 6 upomnień, których efektem był zwrot 12 vol.

4. WYPOŻYCZALNIA MIĘDZYBIBLIOTECZNA

Przyjęto 166 zamówień, nie zrealizowano 5 zamówień. Do bibliotek krajowych i zagranicznych wypożyczono 180 dzieł w 193 vol., 12 odbitek kserograficznych, 4 skany.

Z bibliotek krajowych sprowadzono: 4 dzieła w 8 vol., 1 odbitkę kserograficzną, 4 tytuły w postaci mikrofilmów w 32 szpulach. 1 zamówienia nie zrealizowano.

Ilość bibliotek i instytucji zarejestrowanych - 40.

5. INFORMACJA

Pierwszym źródłem informacji o Bibliotece Gdańskiej PAN, jej organizacji, strukturze, zbiorach, historii – była strona domowa www.bgpan.gda.pl, na której odnotowano ponad 70.000 wejść zainteresowanych czytelników zarówno z Polski jak i zagranicy.

W Bibliotece Gdańskiej PAN działa 5 niezależnych punktów informacji. Dwa ośrodki informacji naukowej w dwóch budynkach Biblioteki odnotowane są w strukturze organizacyjnej Biblioteki jako Informacja Naukowa. Ponadto funkcjonują 3 punkty informacji turystycznej i kulturalnej, które istnieją od 2006 roku :

- ośrodek informacji turystycznej przypisany do Pracowni Kartografii, szczególnie uwzględniający bazę danych „*Kartoteka na nośnikach elektronicznych – dokumentacja budowli gdańskich w zbiorach BG PAN*”(udzielono ok. 600 informacji turystycznych, do których należy doliczyć ilość samodzielnych wejść na stronę Kartoteki – strona była odwiedzana 652 razy (wejścia z Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Rosji, Australii, Litwy, Szwecji); ilość odsłon 2.034.
- ośrodek informacji o piśmiennictwie dot. Gdańska od XV do XX wieku związany z powstającą bibliografią literacką Gdańska(udzielono 43 informacje);
- ośrodek informacji muzykologicznej dotyczącej dawnego dziedzictwa muzycznego w Gdańsku funkcjonujący przy Pracowni Muzykologicznej (udzielono 36 informacji).

Na przestrzeni całego roku uzupełniano na bieżąco bibliografię prac własnych pracowników i opracowań dotyczących Biblioteki. Ta ostatnia została przetworzona z postaci kartoteki na dokument programu Word.

W Dziale Udostępniania i Informacji Naukowej opracowano 105 kwerend w tym 15 zagranicznych. Udzielono 434 informacji katalogowych telefonicznych, skierowano 18 zapytań do innych bibliotek w celu uzyskania informacji bibliograficznych lub katalogowych dla czytelników.

W Dziale Druków XIX i pierwszej połowy XX w. wykonano 12 kwerend.

W Dziale Zbiorów Specjalnych opracowano 290 kwerend pisemnych, w tym 46 zagranicznych, udzielono 450 konsultacji merytorycznych, między innymi w oparciu o istniejące i uzupełniane na bieżąco kartoteki, oraz ponad 1000 informacji na temat zbiorów, w tym udostępnianych w Bibliotece Cyfrowej.

W Archiwum Zakładowym wykonano 4 kwerendy.

Jakość usług w zakresie informacji naukowej w znaczący sposób wspomagały trzy szczególnie ważne bazy danych, z których można było korzystać w BG PAN :

- EBSCO (czasopisma zagraniczne) – 395 sesji, w tym baza literacka (Literary Reference Center) – 111 sesji.
- BRITANNICA (wiedza encyklopedyczna) – 268 sesji,
- LEX (informacja prawna) – 412 sesji.
- Od kwietnia dostępna jest baza Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Ponadto nową inicjatywą w zakresie informacji, wdrożoną z końcem października 2010 roku, było wprowadzenie opcji internetowej „pytanie do bibliotekarza”, umożliwiającej bezpośredni kontakt z czytelnikami i szybkie odpowiadanie na zadawane pytania. Na przestrzeni 2 ostatnich miesięcy roku zadano tą drogą 18 zapytań.

Z akt Archiwum Zakładowego korzystało 16 osób, udostępniono 22 jednostki archiwalne.

10. Magazynowanie zbiorów

Magazyn Główny wydał łącznie 12.395 dzieł (druków zwartych, czasopism, płyt, mikrofilmów) w 19.326 vol. oraz przyjął 19.848 vol. zwrotów (ilość zamówień niezrealizowanych - 384. Osygnowano i włączono 6.529 vol. nowych nabytków druków zwartych oraz 1.497 tytułów czasopism w 1.804 vol. Zmieniono 986 naklejek sygnaturowych. Umieszczono w teczkach i fascykulach 1.561 vol.

Ponadto w ramach prac magazynowych:

- ustawiono druki zwarte ze zlikwidowanej Biblioteki PAN w Warszawie do sygn. nr 106408, tj. 96.383 vol. druków zwartych na łączną ilość 120.500 vol. oraz 6.411 vol. czasopism,
- wykonano 632 zakładki książek do księgozbioru podręcznego,
- wydano i włączono 55 mb książek w ramach odkazania,
- przesunięto zbiory na blisko 769 półkach w celu ekonomiczniejszego wykorzystania miejsca,
- przekazano do oprawy 100 vol. do Pracowni Konserwatorsko-Intrologatorskiej,
- skontrolowano prawidłowość włączeń na 1.272 półkach,
- wklejono kody magnetyczne do 3.418 vol.

Z Magazynu Zbiorów XIX w. i pierwszej połowy XX w. wydano do Czytelni XIX wieku, Czytelni Zbiorów Specjalnych, Wypożyczalni i na wystawy 4711 vol. druków zwartych i 2.153 vol. czasopism oraz 681 pozycji mikrofilmów na 1732 szpulach. Do magazynu włączono 7.007 vol. zwrotów. Osygnowano i włączono 255 nowych nabytków. Naklejono kody magnetyczne na 1.167 vol. Zmieniono 25.432 naklejek sygnaturowych. Ułożono w fascykulach 1852 vol., do 800 fastykulów doklejono przydatne ograniczniki.

Przeprowadzono prace porządkowe na VI i VII poziomie, porządkowano muzykalia z działu E - oczyszczono 1756 wydań nutowych, osygnowano 3.667. Porządkowano dublety. Przekazano do komory próżniowej 614 vol.

Przekazano do oprawy 22 vol. do Pracowni Konserwatorsko – Intro-
ligatorskiej, wykonano drobne naprawy 195 vol.

Z Magazynu Zbiorów Specjalnych razem wydano 7.977 vol. i do
magazynu włączono 7.977 vol., z tego do Czytelni poz. 2.329 starych
druków w 3.168 vol. i 630 poz. rękopisów w 733 vol. (razem: 2.999
dział w 3.901 vol.

Ponadto na pokazy i wystawy udostępniono 280 vol. starych
druków i 140 vol. rękopisów.

Do Pracowni Mikrofilm-Center (sporządzanie kopii wtórnych)
wydano 407 vol. starych druków i 157 vol. rękopisów.

Do Konserwacji i komory próżniowej wydano 257 vol. starych
druków i rękopisów (głównie przed wystawami).

Do wpisywania zasobu do inwentarza wydano 926 vol. starych
druków.

Do poszczególnych Pracowni wydano 1.612 vol. starych druków i
261 vol. rękopisów.

W Magazynie Zbiorów Specjalnych przedstawiono ok. 14.440
pozycji sygnaturowych zbioru Uphagena w celu ich rozluźnienia.
Wklejono kody magnetyczne - 340 pozycji, 153 pozycji umieszczono
w fascykulach, osygnowano 518 vol.

11. Skontrum

W 2010 roku zespoły kontrolne przeprowadziły skontrum w:

MAGAZYN GŁÓWNY:

- druków zwartych w obrębie sygnatur 131 001-185 000 (55.000 pozycji inwentarzowych), wykazało:
 - braków bezwzględnych 117 poz.,
 - braków względnych 35 poz.,
 - skreślonych z inwentarza jako ubytki – 695 poz.

(Książek wypożyczonych 464, w księgozbiorach podręcznych 977, w intrologatorni 3)

- wydawnictw ciągłych z zakresu literowego „Morze-Polonia” wykazało:
 - braków bezwzględnych 32 poz. i 649 z.,
 - braków względnych 72 poz. i 32 z.,

(Czasopism w księgozbiorach podręcznych 1, w oprawie 9).

W księgozbiornie podręcznym Czytelni Ogólnej sprawdzono 1.363 vol. i braków nie stwierdzono.

MAGAZYN XIX I I POŁ. XX W.

Ogółem sprawdzono 7.125 tyt. w 13.206 vol., w tym:

Dział Fb

Przy okazji opracowania do katalogu kartkowego sprawdzono 415 tyt. w 2.276 vol. Stwierdzono braków bezwzględnych – 9 tyt. w 14 vol.

Dział Df

Kontrolą objęto 130 tyt. w 137 vol. Stwierdzono:

Braków bezwzględnych – 1 poz.

Braków względnych – 4 poz.

Dział Dg

120 tyt. w 182 vol.

Braków bezwzględnych 6 poz.

W księgozbiorach podręcznych – 3 poz.

Dział Dh

550 tyt. w 807 vol.

Braków bezwzględnych - 36 poz.

Braków względnych – 25 poz.

Oddanych do katalogowania w związku przeniesieniem na cyfrową sygnaturę - 196 poz.

Dział Di

2.154 tyt. w 3.843 wol.

Braków bezwzględnych – 53 poz.

Braków względnych – 17 poz.

W księgozbiorach podręcznych – 19 poz.

Oddanych do katalogowania – 8 poz.

Przeniesionych do dubletów – 3 poz.

Dział Dk

748 tyt. w 1.387 wol.

Braków bezwzględnych – 6 poz.

Braków względnych – 9 poz.

W księgozbiorach podręcznych – 1 poz.

W introligatorni – 12 poz.

Przeniesione do dubletów – 1 poz.

Oddanych do katalogowania – 1 poz.

Dział Dl

2.669 tyt. w 4.145 wol.

Braków bezwzględnych 51 poz.

Braków względnych – 16 poz.

W księgozbiorach podręcznych – 1 poz.

W introligatorni – 8 poz.

Oddanych do katalogowania – 4 poz.

Dział Dm

323 tyt. w 411 wol.

Braków bezwzględnych – 178 poz.

Braków względnych – 2 poz.

W księgozbiorach podręcznych – 4 poz.

Dział Dn

16 tyt. w 18 wol.

Braków bezwzględnych – 1 poz.

W księgozbiornym podręcznym Czytelni XIX i 1 poł. XX w. sprawdzono 265 tyt. liczących 1075 wol.

Braków względnych – 3 poz.[Allgemeine Deutsche Biographie, t.X, sygn.Qa 301, 8°, O-110; Polski Słownik Biograficzny,

t.XLII/4 (zesz.175), sygn. III 129988, O-119; Herby rycerstwa polskiego, zesz.19, sygn. II 206009, Hr-71]

W Zbiorach Specjalnych przeprowadzono skontra niżej rozpisaných zbiorów:

Uph: d, o, q, f,

Pozycje: 14.440, braki stare: 1.789, braki odnalezione: 227, braki nowe 84 (w poszukiwaniu).

Skontrum księgozbioru JBB.

57 poz. z Uph znajduje się w Pracowni Kartografii

19 poz. z Uph znajduje się w Pracowni Grafiki

Skontrum b-ki podręcznej starych druków w Pracowni Starych Druków

Skontrum fotografii i pocztówek:

Stwierdzono brak następujących fotografii: sygn.: F II/1801-1802 – fot. J. Piłsudskiego; FI/2- for. J. Bulhaka; F.II/136, Al.II 90/67 – Dominikanki – pielgrzymka do św. Wojciecha; Al.II/62/51 Batalion Morski; Al.II/142/23, 31 zdjęcia z obchodów 300-lecia śmierci J. Heweliusza; Al.II/144/8,23 – fot. z pożegnania J. Mrowickiej i otwarcia wystawy SBP; Al.III/62/3; Al.III/135/122- kronika wydarzeń Wybrzeża.

Skontrum księgozbioru podręcznego w Czytelni Zbiorów Specjalnych.

Stwierdzono brak od r. 1998: Ls 130 (II 149251) Stanisławski J., Wielki słownik angielsko-polski. T.1-2, Warszawa 1975.

Nowy brak: 0247 (II 47692) – t.8 Katalog muzykaliów

12. Konserwacja i archiwizacja zbiorów

KONSERWACJA

W Dziale Konserwatorsko - Introligatorskim zostały wykonane następujące prace:

- oprawiono 981 vol. książek i czasopism w płótno, półpłótno, półskórek, karton, broszury,
- poddano reperacji 102 voluminy ,
- wykonano 121 teczek, 18 pudeł, 591 passe – partout, 1.351 fastykuly, 86 plansz wystawienniczych,
- wytłoczono 224 napisów,
- zbindowano 66 vol.,
- świadczono rozmaite prace usługowe na rzecz Biblioteki,
- współpracowano przy remoncie pomieszczeń Konserwacji, który spowodował 3 miesięczne zakłócenie toku prac planowych.

W zakresie konserwacji poddano:

- dezynfekcji w komorze próżniowej: 600 vol.+ 10 koszy drobnych obiektów własnych i powierzonych (Muzeum Narodowe w Gdańsku, Muzeum Historyczne, Muzeum Morskie, Biblioteka GUM) ,
- zabezpieczeniom konserwatorskim obiektów oprawnych: 137 jednostek starych druków, rękopisów oprawnych i atlasów,
- zabezpieczeniom konserwatorskim i konserwacji obiektów nieoprawnych: 42 obiektów należących do grafiki, kartografii, rękopisów i innych dokumentów,
- konserwacji pełnej: 4 vol. zbiorów specjalnych, tj. Atlas Orteliusa z XVI w. – zakończenie prac oraz starodruczny „klocek” z XVII wieku zawierający kilkadziesiąt gdańskich druków okolicznościowych (syg. Oe 113) - zakończenie prac, ponadto XVIII-wieczny rękopis Ms 1922 ulegający destrukcji z powodu kwaśnego atramentu oraz 90 kart starodruku z XVI wieku *Weigel H., Habitus praeciporum...Nürnberg 1577*, stanowiącego unikatowy katalog strojów europejskich (zakończenie prac przewidziano na rok 2011)

- konserwacji opraw zabytkowych – 145 jednostek,
- oczyszczono renoskórem 167 opraw starodruków;

Dezynfekcji poza siedzibą Biblioteki - w Muzeum Piśmiennictwa w Grębocinie koło Torunia - poddano 55 mb zbiorów po awarii zalania.

W połowie roku 2008 rozpoczęło pracę Laboratorium Odkwaszania Papieru.

W roku 2010 w Laboratorium :

- odkwaszono 1424 kart (głównie afisze i programy teatralne, a także druki zwarte i gazety).

ARCHIWIZACJA ZBIORÓW I PBC

W ramach ochrony i zabezpieczania zbiorów należących do Narodowego Zasobu Bibliotecznego kontynuowano pełną archiwizację najcenniejszych obiektów XVI – XVIII wieku. Przedmiotem archiwizacji była przede wszystkim dalsza część księgozbioru J. B. Bonifacio, fundatora Biblioteki Gdańskiej, a ponadto szereg drobniejszych, jednostkowych pozycji zbiorów specjalnych kopiowanych zarówno na zapotrzebowanie czytelników do prowadzonych prac badawczo-naukowych jak i do celów promocyjnych do portalu Polska.pl, zgodnie z podpisaną umową z Nauką Akademicką Siecią Komputerową.

Zadanie wykonywane było w ramach środków przyznanych na Działalność Wspomagającą Badania w wysokości 50.000,- PLN, za które zarchiwizowano kolejne 25 vol. kolekcji Bonifacia (14.099 skanów i 14.010 klatek mikrofilmów).

Jednocześnie, rozpoczęte w ostatnim kwartale 2009 roku prace w ramach Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, w sposób widomy i zauważalny zintensyfikowały w roku sprawozdawczym postęp w dziedzinie archiwizacji NZB, z tym że PBC w swoim programie nie tylko archiwizuje najwartościowsze zbiory ale również opracowuje je i udostępnia efekty archiwizacji na platformie cyfrowej w postaci kopii cyfrowych dostępnych w Internecie.

Tym samym również kolekcja J. B. Bonifacio stała się przedmiotem digitalizacji realizowanej w ramach PBC: zeskanowano dalsze 84 vol. tworząc 54.883 skanów. Łącznie więc w 2010 roku zostało zeskanowanych 109 tomów kolekcji.

Archiwizacja prowadzona w ramach PBC objęła 492 poz. inwentarzowe, które zostały zeskanowane i 159 poz. inwentarzowych, które zostały zmikrofilmowane.

Ze środków finansowych uruchomionych na realizację projektu PBC zarchiwizowano, wykonując skany i mikrofilmy:

rok	Ilość poz. inw./vol.	Opisy wybranych dzieł	Ilość skanów/mikr	Wartość PLN
2009	4=17 v.	kat. systemat. Od; czas. X 350 8°;	7.530 skany	4.100,00
2010	492=588	Neues Adressbuch; Danziger Nachrichten; rękopisy muzyczne; stare druki XVI w.; dzieła Bonifacio, Heweliusza; gdańskie druki XIX w. (Schultz, Zernicke, Duisburg, Domansky, Löschin, itp.;	183.944 skany	89.998,08
	159=240	Neues Adressbuch; Danziger Nachrichten; rękopisy muzyczne; stare druki; dzieła Bonifacio, Heweliusza; gdańskie druki XIX w.; bible; czas. X 351 8°;	93.978 klatki	65.519,64

Na całość prac w ramach PBC składa się: opracowanie merytoryczne poszczególnych pozycji w systemie VILS-VIRTUA (format MARC21) i w systemie d'Libra (format Dublin Core), zeskanowanie i zmikrofilmowanie każdej pozycji, jej przetworzenie graficzne i przekonwertowanie do postaci pozwalającej umieścić dzieło na platformie cyfrowej.

Opracowanie w formacie MARC21 odbywa się w dwóch zespołach pracowników zbiorów specjalnych. Pierwszy, w składzie: M. Madeja-Grzyb, A. Kubiak, E. Lichnerowicz, M. Otto, M. Pawlik, S. Sychta, U. Szybowska, w ramach obowiązków służbowych opracował w systemie VIRTUA 541 tytułów starych druków sporządzając 553 rekordy bibliograficzne, w tym 521 własnych, 14 skopiowanych i 18 modyfikowanych oraz tworząc 1084 hasła, w tym 656 własnych, 103 skopiowane, 325 zmodyfikowanych.

Dokonano korekty 521 rekordów bibliograficznych własnych; 535 rekordom nadano statusy Biblioteki Gdańskiej.

Drugi zespół, w składzie: A. Kubiak, E. Lichnerowicz, M. Otto, M. Pawlik, S. Sychta, pracując w ramach umowy o dzieło z firmą Mikrofilm Center, wyłonioną w drodze przetargu na usługę archiwizacji zasobów BG w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej, opracował w systemie VIRTUA 320 tytułów starych druków należących do tzw. zespołu *gedanensioń*, sporządzając 282 rekordy bibliograficzne, w tym

266 własnych, 12 skopiowanych i 4 modyfikowanych oraz tworząc 273 hasel, w tym 194 własnych, 16 skopiowanych, 63 zmodyfikowanych.

Dokonano korekty 266 rekordów bibliograficznych własnych; 320 rekordom nadano statusy Biblioteki Gdańskiej.

Łącznie do PBC w systemie VIRTUA opracowano 861 tyt. tworząc:

- 835 rekordów, w tym 787 własnych, 26 kopiowanych, 22 modyfikowanych,
- 1.357 hasel, w tym 850 własnych, 119 kopiowanych, 388 modyfikowanych.

Dokonano korekty 787 rekordów, status nadano 855 rekordom.

W przeważającej mierze (ponad 90%) zarówno rekordy bibliograficzne jak i hasła były tworzone autorsko, w zespole BG.

Rekordy bibliograficzne VIRTUA wykorzystuje się przy umieszczaniu zeskanowanych obiektów w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej. Na ich podstawie wykonano 340 opisów w formacie Dublin Core, który jest wykorzystywany przy wprowadzaniu wersji cyfrowej zeskanowanych pozycji na platformę cyfrową (system d'Libra) Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Przygotowano też 51 opisów dla tzw. pozycji planowanych, które przygotowuje się do umieszczenia na platformie w najbliższym czasie. Na platformie zamieszczono, a tym samym udostępniono do przeglądania w internecie, 340 pozycji. Dodatkowo powiązano rekordy bibliograficzne VIRTUA bezpośrednim linkiem z odpowiednim obiektem na platformie cyfrowej.

Razem BG udostępniła w PBC 340 tytułów starych druków i druków XIX wieku wraz z opisami w formacie Dublin Core oraz 51 dalszych opisów pozycji planowanych do zamieszczenia.

Stan wkładu Biblioteki Gdańskiej do Pomorskiej Biblioteki Cyfrowe j- stan na dzień 31.12.2010 r. (finansowanie z Projektu):

- publikacje zeskanowane: 588 tytułów = 183.944 strony
- publikacje zeskanowane i przetworzone graficznie: 588 tytułów = 183.944 strony
- publikacje zmikrofilmowane: 240 tytułów = 93.978 stron
- publikacje udostępnione na stronie PBC: 94 tytuły = 46.674 strony

Ponadto (finansowane z innych źródeł):

- publikacje udostępnione na stronie PBC: 246 tytułów = 158.920 stron.

Razem na platformie PBC Biblioteka udostępniła 340 tytułów opracowanych w Bibliotece Gdańskiej. Statystyka podawana na stronach PBC podaje wartości nieco większe, co wynika z faktu, iż nie wszystkie tytuły ze zbiorów Biblioteki Gdańskiej są opracowywane w Bibliotece (np. *Gazeta Gdańska* jest opracowywana przez Bibliotekę UG, odpowiedzialną generalnie za czasopisma).

Suma wyświetleń wszystkich publikacji BG PAN wynosiła około 37,5 tysiąca.

Stan zasobów Pracowni Dokumentów Wtórnych i Informatycznych na dzień 31.12.2010 wynosił:

- mikrofilmy – 12.417 poz.inw. (2.076.866 klatek na 7.937 szpulach).
- płyty CD i dyski zewn. – 1.762 poz.inw. (6.016 płyt, w tym płyty stanowiące dodatki do gazet, rejestrowane poza inwentarzem w ilości 1.810).

Postać on-line tradycyjnych katalogów kartkowych sukcesywnie była wyposażana w OCR, który umożliwia indeksację.

Stan bazy kart katalogowych na dzień 31.12.2010 r.

- ilość wszystkich kart w bazie 839.913
- ilość kart z OCR 244.172
- ilość kart czekających na opis 583.864.

13. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska

W 2010 roku Biblioteka prowadziła szeroko zakrojoną działalność popularyzującą naukę. Wpisała się na stałe w intelektualny krajobraz miasta, stając się miejscem ważnych i różnorodnych spotkań środowiska gdańskiego.

Działalność wystawiennicza prowadzona była w obu budynkach Biblioteki.

W sali wystawowej budynku historycznego eksponowano:

1. *Zanim powstało miasto* [autor: mgr Tomasz Larczyński]
2. *Podróże dalekie i bliskie. Prace Ireny Kurgan-Boguckiej ze zbiorów rodzinnych i Biblioteki Gdańskiej PAN* [autorki: mgr Krystyna Jackowska-Sarnowska, mgr Honorata Bartoszevska-Butryn]
3. *Śladami Jana Heweliusza w Gdańsku* [autorki: dr Maria Otto, mgr Ewa Lichnerowicz]
4. *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków. 400 lat Konsulatu Francji w Gdańsku* [Wyk. Dział Zbiorów Specjalnych]
5. *Miscellanea szwedzkie w Bibliotece Gdańskiej PAN* [autorki: mgr Krystyna Jackowska-Sarnowska, mgr Honorata Bartoszevska-Butryn, mgr Ewa Chmielewska-Tomczak]
6. *Poznanie świata w XIX wieku* [autor: dr Aleksander Baliński]
7. *Motywy sakralne na ekslibrisie i supereklibrisie* [autor: mgr Helena Dzienis]
8. *Nowe nabytki Zbiorów Specjalnych* [Wyk. Dział Zbiorów Specjalnych]

Wystawy poświęcone kontaktom gdańsko-francuskim i ekslibrisom dodatkowo udokumentowane zostały wydaniem katalogów, zaś ekspozycję *Śladami Jana Heweliusza w Gdańsku* przygotowano w ramach gdańskiego projektu Szlaku kulturowego, skierowanego do młodzieży szkolnej. Osobę Jana Heweliusza upamiętniały również niewielkie ekspozycje, tematyczne związane z cyklem odczytów *Jan Heweliusz chluba Gdańska i nauki polskiej*. Pokazane zostały dzieła Astronoma ilustrujące jego działalność jako badacza księżyca, jako konstruktora zegarów i instrumentów astronomicznych, jako wydawcy oraz ekspozycja prezentująca Gdańsk jako ośrodek nauki i kultury w XVI-XVII wieku. Wystawa fotografii mgr Tomasza

Larczyńskiego *Zanim powstało miasto* była eksponowana w obu budynkach Biblioteki.

Wystawy okolicznościowe upamiętniały zmarłych przyjaciół i pracowników Biblioteki:

1. *Anna Świdorska (1924-2010)*
2. *Władysław Antoni Drapella (1912-2010)*
3. *10 IV 2010 Smoleńsk. Polska w żałobie*
4. *Andrzej Pelczar (1937-2010)*
5. *Jan Michał Krzemiński (1943-2010)*
6. *Gerard Labuda (1916-2010)*

W nowym budynku Biblioteki odbyły się następujące wystawy:

1. *Posłowie polscy do sejmu Wolnego Miasta Gdańska* [autor: mgr Helena Dzienis]
2. *Z Bogiem – życie religijne na wojennych i tułacznych szlakach* [autorstwa i ze zbiorów własnych prof. Marka Ney-Krwawicza]
3. *Chopin, Matylda i inni* [autor: mgr Maria Sokołowska]
4. *Nowe nabytki* [Wyk. Dział Gromadzenia]

Wszystkie ekspozycje uzupełnione były obszernymi autorskimi prelekcjami. Ponadto wystawa *Chopin, Matylda i inni* połączona była ze spotkaniem z autorką książek dla dzieci Anną Czerwińską-Rydel. Na spotkaniu tym licznie przybyli uczniowie mieli możliwość porozmawiania z autorką i dowiedzenia się, jak powstaje książka.

Jako prolog do obchodów 400. rocznicy urodzin Jana Heweliusza (przypadającej w 2011 r.) w Bibliotece odbywały się wykłady, wprowadzające i przybliżające sylwetkę gdańskiego uczonego mieszkańcom miasta. W cyklu odczytów zatytułowanych ***Jan Heweliusz chluba Gdańska i nauki polskiej*** zostały przedstawione jego rozliczne talenty:

1. Prof. dr hab. Lech Mokrzecki: *Gdańsk jako ośrodek nauki i kultury w XVI-XVIII wieku.*
2. Prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk: *Heweliusz – badacz Księżyca.*
3. Dr Grzegorz Szychliński: *Heweliusz – konstruktor zegarów.*

4. Dr Maciej Kozłowski: *Heweliusz – twórca instrumentów astronomicznych*.
5. Mgr Ewa Ogonowska: *Heweliusz – wydawca*.

Wszystkim odczytom towarzyszyły małe ekspozycje, tematycznie związane z tematem wykładu. Kolejnych 5 wykładów, poświęconych Heweliuszowi m.in. jako artyście, jako członkowi towarzystw naukowych, jako autorowi korespondencji oraz jako chlubie Gdańska, przewidzianych jest na rok 2011.

Promocje książek odbywające się w Bibliotece mają otwarty charakter i skierowane są do środowiska naukowego i kulturalnego Gdańska. Szerokie zainteresowanie wzbudził przewodnik po Gdańsku z XIX wieku, przetłumaczony na język polski przez A. M. Maślowskiego i R. M. Kowalda [Zernecke W. F.: *Cały Gdańsk za dwadzieścia srebrnych groszy : najnowszy przewodnik po Gdańsku i jego okolicy*. Gdańsk : 2010]. Promocji towarzyszyły prelekcje mgr Heleny Dzieńsi *Ślady rodziny Zernecke w zbiorach Biblioteki Gdańskiej* oraz gawęda dr Andrzeja Januszajtisa o dawnym Gdańsku. W spotkaniu uczestniczyli również tłumacze przewodnika, dzieląc się z obecnymi problemami warsztatu translatorskiego. Kolejną promocją było spotkanie z autorką reportażu Aleksandrą Ziółkowską-Boehm, wieloletnią asystentką Melchiora Wańkowicza. Przedmiotem promocji były 2 pozycje: *Na tropach Wańkowicza po latach* oraz *Dwór w Kraśnicy i Hubalony Demon*. Spotkanie poprowadziła i wygłosiła słowo wstępne mgr Anna Malcer-Zakrzacka, doktorantka UG, przygotowująca dysertację o M. Wańkowiczu.

W Oliwie z Centrum Ekumenicznym św. Brygidy odbyła się promocja książki ks. Zygmunta Iwickiego *Konwent oliwski*. Pozycja ta powstała przy współudziale pracowników Biblioteki dr Marii Babnis (opracowanie), mgr Stefani Sychty (tłumaczenie z niemieckiego) i mgr Romana Dziegielewskiego (tłumaczenie z łaciny).

Tradycyjnie już Pomorskie Towarzystwo Filozoficzno-Teologiczne organizowało wykłady i spotkania dyskusyjne połączone z promocją nowości wydawniczych. Spotkania te gromadziły nie tylko członków Towarzystwa, ale również grono uczestników zainteresowanych tematyką filozoficzną. W 2010 roku wykłady i dyskusje poświęcone były następującym zagadnieniom:

1. *Czy odkrycie układów planetarnych pozastonecznych rozpoczęło nową rewolucję światopoglądową?* [prof. Ludwik Kostro]
2. *Bóg, świat i człowiek w koncepcji filozoficznej Mariana Borowskiego* [dr Dariusz Barbaszyński]
3. *Wolność miłości. Ontologia osoby ludzkiej w koncepcjach Edyty Stein i Karola Wojtyły* [dr Marek Olejniczak]
4. *Tolerancja, pluralizm, prawda* [prof. Mordachaj Roshfald]
5. *Historia filozofii polskiej po II wojnie światowej - przegląd stanowisk* [dr Ryszard Sitek]
6. *Czy odczarowana religia może nas ocalić?* [prof. Karol Tarnowski]
7. *Ereignis Auschwitz. Problem piękna i pamięci w sztuce niemieckiej po Holocaustie* [Roman Nieczyporowski]
8. *Poza Bogiem, człowiekiem i bytem. Mistrz Eckhart w poszukiwaniu innego początku* [dr Piotr Augustyniak]

Spotkania Pomorskiego Towarzystwa Filozoficzno-Teologicznego, integralnie związane z Biblioteką Gdańską, potwierdzają wizję Biblioteki jako przestrzeni nie tylko zdobywania wiedzy, ale również dzielenia się nią na drodze naukowego dyskursu.

W ramach współpracy z instytucjami wystawienniczymi zbiory specjalne Biblioteki Gdańskiej były wypożyczane również poza Bibliotekę na wystawy organizowane przez Muzeum Zamkowe w Malborku, Zamek Królewski w Warszawie, Muzeum Sopotu, Muzeum Historyczne Miasta Gdańska i Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie. Ważną współpracę Biblioteka podjęła z Zamkiem Królewskim w Warszawie i Aną Rottenberg, kuratorką wystawy *Polska – Niemcy. 1000 lat*. Ekspozycją zaplanowana w berlińskim Martin-Gropius-Bau, przygotowywana jest z okazji polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej (w drugiej połowie 2011). Na wystawie będzie zaprezentowanych 19 obiektów ze Zbiorów Specjalnych Biblioteki, obrazujących ponad tysiącletnią historię sąsiedztwa obu narodów.

Na przestrzeni całego roku Biblioteka prowadziła szeroką **działalność informacyjno - popularyzatorską**, dotyczącą pozyskiwania nowych czytelników poprzez prezentacje swoich zbiorów, lekcje biblioteczne, szkolenia, w jaki sposób można korzystać z Biblioteki oraz prelekcje (połączone ze zwiedzaniem obu gmachów) o naszej historii i zasobach, skierowane do młodzieży, studentów,

bibliotekarzy. Nowym odbiorcą takich szkoleń stała się grupa gdańskich przewodników PTTK, którzy prowadząc wycieczki pod Pomnik Trzech Krzyży, pragnęli rozszerzyć plan zwiedzania miasta o wizytę w Bibliotece. Pracownicy Działu Udostępniania przeprowadzili prezentację Biblioteki dla 15 grup (bibliotekarzy, studentów i uczniów), a pracownicy Zbiorów Specjalnych przygotowali 22 specjalistyczne pokazy zbiorów wraz z prelekcjami oraz 5 lekcji bibliotecznych. W celu szerszego promowania Biblioteki został opracowany przez dr Aleksandra Balińskiego i Joannę Piskorską-Bejmę projekt folderu informującego o historii BG PAN, jej zbiorach i ich udostępnianiu. Wszystkie wydarzenia kulturalne i naukowe, mające miejsce w Bibliotece, są nagłaśniane, a informacja o nich jest rozsyłana do mediów i środowiska naukowego. Odpowiedzialne za promocję są panie mgr Marta Pawlik i mgr Anna Potorska.

W styczniu, w ramach ścieżki edukacyjnej *Śladami Jana Heweliusza* przeprowadzono 16 prezentacji dla 420 uczniów z gdańskich szkół, którzy mieli możliwość poznać miejsca związane z gdańskim Astronomem (m.in. BG PAN, Ratusz Staromiejski i Głównomiejski, kościół św. Katarzyny, św. Jana). Pierwszym etapem szlaku kulturowego była wizyta w Bibliotece i zapoznanie młodzieży z postacią Jana Heweliusza oraz jego dziełami. Zajęcia prowadziły mgr Ewa Lichnerowicz, Joanna Piskorska-Bejma i Teresa Wiczerzak.

W Bibliotece Gdańskiej, zgodnie z wieloletnią tradycją, miały miejsce **praktyki studenckie**. Dwoje studentów kierunku Informatyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego odbyło praktykę w wszystkich działach Biblioteki. Również grupa studentów Wydziału Architektury PG w ramach praktyk sporządziła inwentaryzację zabytkowej stolarki drzwiowej w sali katalogowej. Ponadto bibliotekarz z Biblioteki UMK w Toruniu odbył praktykę w celu awansu zawodowego na stanowisko kustosa. Nie doszedł do skutku zaplanowany staż czeskiej studentki Terezy Barakovej, która korzystając z programu wymiany studentów Erasmus miała przez rok pracować w Dziale Opracowania. Po dopełnieniu formalności zainteresowana zrezygnowała (z wielką przykrością) z powodów finansowych.

Cyfrowe kopie naszych najcenniejszych zbiorów wraz z pełnymi opisami można było podziwiać w Internecie również na stronach PAN i www.polska.pl. W Portalu Wiedzy, na stronach PAN, nadal prezentowany był materiał ilustrujący zbiory Biblioteki Gdańskiej – *Inkunabuły w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN*. Z kolei w portalu www.polska.pl, na mocy umowy podpisanej z NASK, zamieszczono 20 kolejnych obiektów reprezentujących niemal wszystkie rodzaje zbiorów specjalnych (inkunabuły, rękopisy, stare druki, ryciny). Ponadto zakończono prace nad udostępnieniem unikatowej kolekcji morskich atlasów XVI-XVIII wieku.

Z Sali Konferencyjnej korzystał Departament Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego organizując własne szkolenia głównie z zakresu projektów unijnych oraz Szkoła Językowa English Unlimited, która prowadziła lektorat języka angielskiego w roku akademickim 2009/2010.

14. Udział w życiu naukowym, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji

Działalność naukowa Biblioteki obejmowała zarówno kontynuację wieloletnich planów jak i nowe zadania.

Biblioteka włączyła się w przygotowanie obchodów **400-lecia założeni w Gdańsku Konsulatu Francuskiego**. Jako członek komitetu organizacyjnego współpracowaliśmy z Konsulatem Honorowym Francji w Gdańsku oraz z wieloma instytucjami kultury i nauki, tj. MHMG, MN w Gdańsku, UG, AP i in. W zaplanowanych na kilka dni uroczystościach Biblioteka zaprezentowała przedstawicielom świata nauki i dyplomacji swoje najcenniejsze zbiory na wystawie *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków*, której wernisaż odbył się 21 kwietnia. Ponadto nasze zbiory uświetniły ekspozycję w Domu Uphagena, poświęconą francuskim dziełom z księgozbioru tego gdańskiego bibliofila, oraz wystawę *Francuskie korzenie sopockiego uzdrowiska*, przygotowaną przez Muzeum Sopotu. W związku z żałobą narodową i pogrzebami ofiar tragedii smoleńskiej wiele zaplanowanych uroczystości zostało odwołanych.

Współpracowano nadal z Akademią Muzyczną w zakresie pełnego opracowania unikatowych zbiorów muzycznych XVI-XVIII wieku w ramach wspólnego projektu ***Muzyczne dziedzictwo miasta Gdańska w zbiorach BG PAN***. W 2010 ukazała się, dzięki dotacji Urzędu Miejskiego w Gdańsku, kolejna płyta pt. *Kantaty Bożonarodzeniowe*. Nagranie zostało dokonane podczas Festiwalu Goldbergowskiego przez Goldberg Baroque Ensemble pod kierownictwem Andrzeja Szadejki. Ze strony Biblioteki za prace przygotowawcze i opracowanie materiału odpowiedzialna była mgr Agnieszka Kubiak.

Również kontynuowana była od 2004 niezwykle żywa współpraca z Domem Uphagena, Oddziałem Muzeum Historycznym Miasta Gdańska, w zakresie opracowania **dokumentacji ikonograficznej dotyczącej architektury Gdańska w zbiorach BG PAN**. W roku 2010 dodano 85 opisów ul. Św. Ducha do kartoteki dostępnej on-line na stronach Biblioteki <http://bgpan.gda.pl/Kartoteka/>. Projekt reali-

zowany był jako grant otrzymany przez Fundację BG w ramach konkursu ogłoszonego przez Miasto Gdańsk na 2010 r.

Rok 2010 był kolejnym rokiem współpracy bibliotek naukowych Pomorza przy tworzeniu **Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej**. W ramach konsorcjum partnerem wiodącym jest Politechnika Gdańska, a pozostałymi partnerami są Uniwersytet Gdański, BG PAN, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdański Uniwersytet Medyczny, Akademia Morska w Gdyni, Akademia Muzyczna w Gdańsku, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku, Centrum Inicjatyw Edukacyjnych – Biblioteka Pedagogiczna, Muzeum piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Gdyni. Celem PBC jest udostępnienie czytelnikom pełnych tekstów zasobów piśmienniczych ze zbiorów instytucji partnerskich. Zadaniem Biblioteki jest dostarczenie na platformę cyfrową zdigitalizowanych kopii zasobów dziedzictwa kulturowego. Projekt jest współfinansowany z środków unijnych.

Z Biblioteką Uniwersytetu Gdańskiego wspólnie digitalizujemy, na potrzeby PBC, zasoby *Gazety Gdańskiej*, której brakujące numery wypożyczane są z Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

Innym projektem, w którym brała udział Biblioteka, było utworzenie repozytorium tekstów o tematyce morskiej i gdańskiej, pt. *Cyfrowe Morze*. Współdziałał w zadaniu realizowanym przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Gdańsku, zakładał udostępnianie naszych zbiorów w celu digitalizacji (m.in. codziennej prasy, czasopism specjalistycznych). Projekt obecnie znany jest pod nazwą *Gdańska Biblioteka Cyfrowa*.

Kolejnym ważnym partnerem była Fundacja Gdańska, z którą współpraca przebiegała na kilku płaszczyznach, głównie dla uczczenia przypadającego w 2011 **Roku Jana Heweliusza**. Biblioteka na przestrzeni całego roku uczestniczyła w regularnych spotkaniach organizowanych przez Fundację oraz Kombinat Artystyczny, koordynatora obchodów Roku Heweliuszowskiego, planując i omawiając udział Biblioteki w przygotowywanych 400 wydarzeniach na 400-lecie urodzin Jana Heweliusza. Rozmowy dotyczyły planowanej konferencji naukowej, wykładów, wspólnych

wystaw, unikatowych pokazów dzieł Heweliusza oraz udostępnienia zbiorów w celu opracowania materiałów promujących to wydarzenie. Ze strony Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wpłynęła prośba o cyfrowe kopie ilustracji do dzieł Jana Heweliusza w celu opracowania projektu znaczka z przywieszką oraz okolicznościowej koperty. Wraz z Muzeum Historycznym Miasta Gdańska wspólnie przygotowywana jest wystawa *Jan Heweliusz i Gdańsk jego czasów*. Ekspozycja będzie prezentowana od maja 2011 w MHMG.

Pracownicy Biblioteki byli zaangażowani w przygotowanie, wydanego w kilku wersjach przez Fundację, *Kalendarza Gdańskiego* na rok 2011, poświęconego Janowi Heweliuszowi. Autorkami wstępu i tekstów przedstawiających różne oblicza Astronoma są mgr Lidia Pszczółkowska, mgr Helena Dzieńis i mgr Ewa Ogonowska. Kalendarz jest bogato ilustrowany rycinami z dzieł Heweliusza (pochodzącymi ze zbiorów BG PAN).

Z Fundacją Gdańską oraz Muzeum Historycznym Miasta Gdańska, Centrum Hewelianum, Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Gdańsku i in. organizacjami przygotowaliśmy założenia rozszerzonego projektu szlaku kulturowego *Śladami Jana Heweliusza*. W styczniu uczestniczyliśmy w miesięcznej edycji ścieżki edukacyjnej, skierowanej do uczniów gdańskich szkół.

Współpraca z **Fundacją Biblioteki Gdańskiej**, która powstała, by wspierać statutową działalność Biblioteki, zaowocowała przekazaniem BG PAN zakupionych za kwotę ponad 10 tys. zł zbiorów graficznych i kartograficznych. Fundacja wspomogła Bibliotekę finansując (4.879,80 zł) digitalizację gdańskiego czasopisma z XVIII *Danziger Nachrichten und Anzeigen* (sygnatura X 351 8°), współfinansując projekt *Muzyczne Dziedzictwo Miasta Gdańska. Vol. II* (1.500 zł) oraz cykl odczytów *Jan Heweliusz chluba Gdańska i nauki polskiej* (1.341,30 zł). Fundacja współuczestniczyła w kosztach (1.329, 45 zł) wystaw prezentowanych w BG PAN. Na potrzeby Biblioteki zakupiony został także 1 komputer (1.383,20 zł).

Nadbałtyckie Centrum Kultury współpracowało z Biblioteką nad projektem *Nekropolie Pomorza*, który zaowocował konferencją naukową pod takim samym tytułem. Współpracowaliśmy również przy wyborze niemieckojęzycznych publikacji dotyczących Gdańska, które warto by przetłumaczyć i przybliżyć polskiemu czytelnikowi.

Z tej współpracy powstała polska wersja językowa przewodnika po mieście W. J. Zerneckego *Cały Gdańsk za 20 srebrnych groszy*. Inicjatorem pomysłu i wydawcą przewodnika był p. Piotr Korona, właściciel firmy *Szafa Gdańska*. W roku 2010, z tej samej inicjatywy, ruszyły także prace, aby przygotować do druku polskie tłumaczenie publikacji o Nowym Porcie. Częste kontakty utrzymywano z Muzeum II Wojny Światowej, a także z Europejskim Centrum Solidarności, szczególnie w przygotowaniu antologii tekstów dotyczących idei solidarności w XIX i XX wieku.

Z firmą Mikrofilm Center z Poznania współpracujemy przy tworzeniu Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Firma świadczy również usługi reprograficzne na potrzeby BG PAN. W 2010 roku współpraca pomiędzy obiema instytucjami polegała także na doskonaleniu funkcjonowania zeskanowanego katalogu nabytków z lat 1945-1997. Na mocy zawartej umowy pracownicy BG PAN wprowadzali opisy (OCR) umożliwiające szybkie wyszukiwanie (wg autora, tytułu lub sygnatury) wybranych pozycji z katalogu. OCR-em opatrzono 33 tys. kart katalogowych.

Różne instytucje wielokrotnie korzystały z wiedzy pracowników BG PAN i z jej zbiorów m.in. przy tworzeniu *Atlasu historycznego Gdańska* (UG), przy odtwarzaniu historycznego układu ulic i parceli Gdańska (Wydział Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków UM w Gdańsku), przy projekcie *Gdańsk światową stolicą bursztyny* (Rada Miasta Gdańska), przy opracowaniu mapy Pomorza E. Lubinusa (Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku), przy projekcie rewitalizacji Parku Schopenhauera na Oruni (Pracownia Architektury z Krakowa),

W 2010 roku 2 pracowników uzyskało tytuł doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie Gdańskim. Dr Maria Otto obroniła dysertację pt. *Fraternas acies (...) evolvere. Stacjuszowa Tebaida jako poemat o wojnie domowej* oraz dr Dagmara Binkowska *Mitologia celtycka w wybranych utworach prozy Młodej Polski*.

Ponadto pracownicy Biblioteki uczestniczyli czynnie w kilku **konferencjach** wygłaszając referaty:

mgr Krystyna Jackowska-Sarnowska: *Między oryginalnością a powtórzeniem : refleksje nad widokami Gdańska XVI i XVII wieku.*

Konferencja: *Metodologia, metoda i terminologia grafiki i rysunku. Teoria i praktyka* [BUW, Warszawa]

mgr Agata Larczyńska: *Piękno średniowiecznych manuskryptów : biblioteka gdańskiego klasztoru franciszkanów na nowo odkryta.*

Konferencja: *Sztuka na terenie państwa krzyżackiego w Prusach.* IV Spotkania Malborskie im. Macieja Kilarskiego [Muzeum Zamkowe, Malbork]

mgr Ewa Ogonowska: *Heweliusz edytor.*

Cykl odczytów: *Jan Heweliusz chluba Gdańska i nauki polskiej* [BG PAN, Gdańsk]

mgr Anna Walczak: *Współpraca pomiędzy Biblioteka Gdańska PAN a Stacją PAN w Rzymie*

Konferencja: *IV Bałtycka konferencja : zarządzanie i organizacja bibliotek* [Ateneum Szkoła Wyższa, Gdańsk]

mgr inż. Anna Wytyk: *Kolekcja atlasów morskich w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN.*

Konferencja: *Polonica w zbiorach państw nadbałtyckich* [AGAD, Warszawa]

mgr Krystyna Sarnowska-Jackowska i mgr Honorata Bartoszevska-Butryn: *Między oryginalnością a powtórzeniami: refleksje nad widokami Gdańska XVI i XVII wieku.*

mgr Krystyna Sarnowska-Jackowska: *Ryciny związane z Pokojem Oliwskim w zbiorach BGPAN*

Sesja naukowa z okazji 350-lecia Pokoju Oliwskiego [Uniwersytet Gdański + Seminarium Duchowne w Oliwie]

Pracownicy Biblioteki brali udział w wielu konferencjach, seminariach, szkoleniach, festiwalach:

- *3. Spotkanie Polskich Użytkowników VTLS* [BG UG, Gdańsk].
- *Archiva, biblioteki, muzea wobec nowych wyzwań w dobie digitalizacji* [Archiwum Nauki PAN i PAU, Kraków]
- *IV Bałtycka konferencja : zarządzanie i organizacja bibliotek* [Ateneum Szkoła Wyższa, Gdańsk]
- *Biblioteka, książka, informacja, internet 2010* [UMCS, Lublin]
- *Dobra kultury w Sieci. Dostępność i wymiana informacji* [Instytut Historii Sztuki UW, Wrocław]
- *Festiwal Polskich Filmów Fabularnych* [Gdynia]
- *Identyfikacja fotografii czarno-białych, identyfikacja fotomechanicznych technik drukarskich oraz zabezpieczenie materiałów fotograficznych w zbiorach archiwów, bibliotek i muzeów* [BN, Warszawa]
- *IV Spotkania Robocze Bibliotekarzy Katalogujących Muzykalia* [BUW, Warszawa]
- *Katalogowanie starych druków* [BN, Warszawa]
- *Metodologia, metoda i terminologia grafiki i rysunku. Teoria i praktyka* [BUW, Warszawa]
- *Fenomen gdański* [UG, Gdańsk]
- *Nekropolie Pomorza* [UG, Ratusz Staromiejski Gdańsk]
- *Ochrona Narodowego Zasobu Bibliotecznego : digitalizacja i konserwacja tradycyjna* [CBW, SBP, Warszawa]
- *Ogólnopolski panel rękopiśmienników* [BN, Warszawa]
- *Szkolenie i pokaz bazy danych prawniczych LEX* [BG PAN]
- *Szkolenie z programu Kallisto (w ramach współpracy z RISm-em)* [Akademia Muzyczna, Gdańsk]
- *Sztuka na terenie państwa krzyżackiego w Prusach. IV Spotkania Malborskie im. Macieja Kilarskiego* [Muzeum Zamkowe, Malbork]
- *Tworzenie słownictwa jhp KABA stosowanego w funkcji tematu formalnego w opracowaniu dokumentów muzycznych* [Akademia Muzyczna, Gdańsk]
- *Tydzień Bibliotek. Prezentacja NASK i Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej* [BG UG, Gdańsk]
- *VIII Bałtycki Festiwal Nauki* [Trójmiasto]

- Warsztaty dla bibliotekarzy katalogujących stare druki [B UAM, Poznań]
- XXXIV Ogólnopolska Konferencja Kartograficzna [Warszawa]
- *Czasopisma naukowe bibliotek, archiwów, muzeów – tradycja, rola i perspektywy* [BK PAN, Poznań]
- Warsztaty NUKAT dla katalogerów czasopism [NUKAT, UAM, Poznań]
- *Geowizualizacja zasobów dziedzictwa kulturowego w Internecie* [IGiK, NASK, AGAD, Warszawa]
- *Pergamin i skóra. Badania, konserwacja-restauracja, rzemiosło* [UMK, Toruń]
- *Biblioteki, informacja, książka : interdyscyplinarne badania i praktyka w XXI wieku* [IINiB UJ, Kraków]
- *Od atlasu do kolekcji. W 400. Rocznice 1 wydania atlasu Abrahama Orteliusa* [IHN PAN, US, AP, Szczecin-Chojna]
- *145 lat gdańskich wodociągów* [MHMG, Gdańsk]
- *Polonica w zbiorach państw nadbałtyckich. Konferencja naukowa z okazji 350-rocznicy pokoju w Oliwie* [AGAD, Warszawa]
- *Elementy prawa budowlanego, obowiązkowe kontrole oraz prowadzenie książki obiektu budowlanego* [Gdańsk]
- *Nowe regulacje dotyczące zasad rachunkowości i sprawozdawczości oraz plany kont dla sfery finansów publicznych* [Krajowa Izba Podatkowa, Gdańsk]
- *Najnowsze zmiany w przepisach prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i podatków* [JAKRO, Gdańsk]
- *Prawo Zamówień Publicznych poniżej 14 000 €* [Gdańsk]
- *Praktyczne aspekty nowelizacji prawa zamówień publicznych* [CSD, Gdańsk]

Studia kontynuowali:

- filologiczne studia doktoranckie na UG – mgr Dagmara Binkowska [zakończone obroną doktoratu],
- historyczne studia doktoranckie na UG – mgr Tomasz Larczyński
- historyczne studia doktoranckie na UG – mgr Agata Larczyńska,

- studia na Wydziale Historii Uniwersytetu Gdańskiego – Michał Morawski,
- studia na Wydziale Filologicznym (Filologia Polska) na Uniwersytecie Gdańskim – Joanna Piskorska-Bejma,
- podyplomowe studia dla tłumaczy języka niemieckiego UAM w Poznaniu – mgr Magdalena Madeja-Grzyb [zakończone egzaminem],
- liceum ogólnokształcące zaoczne w Gdańsku – Elżbieta Wasielewska.

W 2010 r. **Komisja Szkoleniowa** działała w składzie:

Przewodnicząca: mgr Wanda Pętlicka (1.01.-31.03);
 dr Zofia Tylewska-Ostrowska (1.04.-31.12)

Sekretarz: mgr Krystyna Świerkosz

W roku 2010 odbyło się 5 z 6 zaplanowanych szkoleń specjalistycznych (jedno zostało odwołane z powodu choroby prelegenta), w których uczestniczyło 111 osób.

Tematy odczytów były następujące:

1. Mgr Ewa Chmielewska-Tomczak: “Wilhelm Gustloff”. W 65-tą rocznicę zatopienia statku (2.02 – udział 28 osób)
2. Mgr Urszula Szybowska: Fragment prywatnego księgozbioru kupca Georga Tönnigesa zachowany w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN (30. 03 – udział 23 osób)
3. Mgr Marta Klott-Żychska, mgr Alicja Krawczyk-Filip: Kryteria doboru metody konserwatorskiej (29.06 – udział 26 osób)
4. Mgr Lidia Z. Pszczółkowska: Teksty Jana Heweliusza dotyczące budowy zegarów (28.09 – udział 16 osób)

5. Mgr Agata Larczyńska: Rękopisy rysownika i kaligrafa gdańskiego Emanuela Listnaua (1740-1780) w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN (30. 11 – udział 18 osób)

Pracownicy Biblioteki uczestniczyli w zorganizowanych wyjazdach na wystawy:

1. *Odłona druga. Artysci polscy w Paryżu* [MN Pałac Opatów, Oliwa]
2. *Gdańsk miasto wielu kultur* [AP, Gdańsk]
3. *Albrecht Dürer. Ryciny szkoły niemieckiej ze zbiorów Jacoba Kabruna* [MN, Gdańsk]
4. *Van Eyck – Memling – Breughel. Arcydzieła malarstwa z kolekcji Muzeum Narodowego Brukseli w Sibiu* [MN, Gdańsk]

Odbył się również wyjazd szkoleniowy do Fromborka, zorganizowany przez dr Dagmarę Binkowską. Plan wycieczki obejmował zwiedzanie Bazyliki Archikatedralnej Wniebowzięcia NMP, Muzeum Kopernika, pałacu biskupów warmińskich, dzwonnicy, szpitala św. Ducha oraz Planetarium. W wyjeździe dofinansowanym przez Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, uczestniczyło 40 osób.

Pracownicy Biblioteki Gdańskiej aktywnie uczestnicząc w życiu naukowym miasta i regionu należeli do wielu towarzystw i stowarzyszeń, tj.: Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Polskie Towarzystwo Bibliologiczne, Polskie Towarzystwo Filologiczne, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Polskie Towarzystwo Językoznawcze, Polskie Towarzystwo Numizmatyczne, Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (mgr Z. L. Pszczółkowska pełni funkcję członka Zarządu Okręgu), a także Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.

Dr Maria Pelczar była członkiem Rady Naukowej Biblioteki Kórnickiej PAN, mgr Ewa Ogonowska była członkiem Rady Muzealnej Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, mgr Krystyna Jackowska-Sarnowska pełniła funkcję Prezesa Oddziału Stowarzyszenia Historyków Sztuki i była członkiem Rady Muzealnej Muzeum Narodowego w Gdańsku.

15. Publikacje pracowników

Babnis Maria [red., współpraca]. [w:] Iwicki Zygmunt, *Konwent oliwski (1187-1831) : leksykon biograficzny i nie tylko*. Gdańsk-Pelplin 2010

Babnis Maria [wstęp]. [w:] *Gdańsk i okolice : album widoków (XVI-XVIII wiek)*. Proszówki-Gdańsk 2010

Babnis Maria, *Publikacje pracowników Biblioteki Gdańskiej za lata 1966-2008*. [dokument elektroniczny] Tryb dostępu: www.bgpan.gda.pl

Bartoszewska-Butryn Honorata [współautor, 12 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszewska-Butryn et al.; tl. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 84-86, 93-99, 101-102.

Binkowska Dagmara, [tl. na j. franc.]. [w:] *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszewska-Butryn et al. ; tl. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010

Czerniakowska Ewa, *Bernard Zygmunt Miński (1856-1926) jako obrońca języka polskiego w Gdańsku (w 110 rocznicę gdańskiego wydania "Krzyżaków")*. Pruszcz Gdański 2010, il., 20 s.

Czerniakowska Ewa, *Bernard Zygmunt Miński (1856-1926) zastępcy dziennikarza, wydawca i działacz społeczny w Wielkopolsce, na Pomorzu i Mazurach*. Pruszcz Gdański 2010, il., 36 s.

Czerniakowska Ewa, *Obchody 100. rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego na Pomorzu w 1909 roku*. Gdańsk-Pruszcz Gdański 2010, 32 s.

Czerniakowska Małgorzata, *Jan Heweliusz i Towarzystwo Królewskie w Londynie*. Gdańsk-Pruszcz Gdański 2010, il. 40 s. [2 ed.]

Dzienis Helena [red., współautor, 28 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszewska-Butryn et al. ; tł. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 33-37, 42-44, 56-62, 65-67, 70-71, 78, 80-82

Dzienis Helena, *Motywy sakralne na ekslibrisie i superekslibrisie : katalog wystawy : 6-30 października 2010* / Biblioteka Gdańska PAN, Duszpasterstwo Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej. Oprac. Helena Dzienis. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010, 35 s.

Dzienis Helena, *Gdańszczanin*. [w:] *Kalendarz Gdański 2011: almanach*. Gdańsk 2010

Dzięgielewski Roman [tłumaczenia tekstów z j. łac.]. [w:] Iwicki Zygmunt, *Konwent Oliwski (1186-1831) : leksykon biograficzny i nie tylko*. Współpr. Maria Babnis. Gdańsk-Pelplin 2010.

Grzyb Magda, *Biskup gnieźnieński i prymas Królestwa Polskiego Andrzej Olszowski umiera w Gdańsku*. [w:] wortalu *Silva Rerum*. Tryb dostępu: http://www.wilanowpalac.pl/biskupgnieznieski_i_prymas_krolestwa_polskiego_andrzej_olszowski_umiera_w_gdansk.html

Grzyb Magda, *Prawica Pana zeszła męstwo. (Opis bitwy pod Chocimiem)*. [w:] wortalu *Silva Rerum*. Tryb dostępu: http://www.wilanowpalac.pl/prawica_pana_zeszla_mestwo_opis_przebiegu_bitwy_pod_chocimiem.html

Grzyb Magda, *Jan III Sobieski odwiedza Prusy*. [w:] wortalu *Silva Rerum*. Tryb dostępu: http://www.wilanow-palac.pl/jan_iii_sobieski_odwiedza_prusy.html

Grzyb Magda, *Radość gdańszczyzan z okazji koronacji Jana III Sobieskiego*. [w:] wortalu *Silva Rerum*. Tryb dostępu: http://www.wilanow-palac.pl/radosc_gdanszczan_z_okazji_koronacji_jana_iii_sobieskiego.html

Kordel Jan [współautor, 11 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition. Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszevska-Butryn et al. ; tł. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk: Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 1-5, 8-9, 89-90, 100

Larczyńska Agata, [współautor, 14 not katalogowych]. [w:] Fundacje artystyczne na terenie państwa krzyżackiego w Prusach: katalog wystawy w Muzeum Zamkowym w Malborku 25 czerwca - 12 września 2010 roku. T. 1. Red. B. Pospieszna. Malbork 2010, s. 17, 18, 131-132, 135, 136-137, 138, 139-140, 146, 147-153, 214-215.

Larczyńska Agata, [autor 4 not katalogowych]. [dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: <http://dziedzictwo.polska.pl/katalog>

Ogonowska Ewa, [współautor, 13 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszevska-Butryn et al. ; tł. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 10, 13-17, 22-27, 32

Ogonowska Ewa, *Wydawca i drukarz*. [w:] *Kalendarz Gdański 2011 : almanach*. Gdańsk 2010

Otto Maria, *Nekromancja i wyrocznia śmierci (oraculum mortis) w Wojnie domowej Lukana*. [w:] *Studia Classica et Neolatina* T. IX: Na przestrzeni wieków. Gdańsk 2010, s. 7-22.

Otto Maria, [autor 3 not katalogowych].[dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: <http://dziedzictwo.polska.pl/katalog>

Pawlik Marta, [współautor, 16 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko- francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszevska-Butryn et al. ; tł. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 104-118

Pszczółkowska Lidia, [wstęp]. [w:] *Kalendarz Gdański 2011: almanach*. Gdańsk 2010

Pszczółkowska Lidia, „*Index Librorum*” i *rekopisienne inwentarze bibliotek prywatnych w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN*. *Rocznik Gdański* T. 67/68 (2007/2008). Gdańsk 2009 [wyd. w 2010]

Pszczółkowska Lidia, *Lech Bądkowski w spuściźnie M. Boduszyńskiej-Borowikowej (1910-1992)*. *Acta Cassubiana* T. 11 (2009) [wyd. 2010]

Pszczółkowska Lidia, [współautor, 2 noty katalogowe]. [w:] *Historia i Polonia : katalog wystawy*. Muzeum Narodowe w Kielcach 2010

Sarnowska-Jackowska Krystyna, [współautor, 19 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko- francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszevska-Butryn et al. ; tł. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 6-7, 18-20, 54, 63-64, 68-69, 72-77, 79, 83, 88

Szybowska Urszula, *Publikacje Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN*. [w:] Toruńskie Studia Bibliologiczne 2010, nr 1 (4)

Szybowska Urszula, *Lista przebojów bibliotekarskich hitów na YouTube: czyli w poszukiwaniu ukrytych skarbów*. [w:] Biuletyn EBIB [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2010/112/a.php?szybowska>

Szybowska Urszula, *Recenzja książki Sahry Al Neimi „Smak miodu.” Seks w arabskim mieście, czyli bibliotekarka na tropie erotycznego skandalu*. [w:] Biuletyn EBIB [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2010/112/a.php?smak-miodu>

Szybowska Urszula, *Recenzja książki Pierre’a Bayarda „Jak rozmawiać o książkach, których się nie czytało?”* [w:] Biuletyn EBIB [Dokument elektroniczny]. Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2010/a.php?szybowska> (eb – 110).

Sychta Stefania [transkrypcja tekstu oraz tłum. na jęz. pol. i niem]. [w:] *Księga prześwieconego bractwa bułkarzy i ciastkarzy królewskiego miasta Gdańska zapoczątkowana w Roku Pańskim 1724, w której zapisano nazwiska nowych czeladników po latach terminowania*. Oprac. i wyd. Zdzisław Kropidłowski. Gdańsk 2010.

Sychta Stefania [tłumaczenia tekstów z j. niem.]. [w:] Iwicki Zygmunt, *Konwent Oliwski (1186-1831): leksykon biograficzny i nie tylko*. Współpr. Maria Babnis. Gdańsk-Pelplin 2010.

Wytyk Anna, [współautor, 13 not katalogowych]. [w:] *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków: katalog wystawy / Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles: le catalogue d'exposition: Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzieńis; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszevska-Butryn et al.; tł. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk: Biblioteka Gdańska PAN, 2010, poz. 46-53, 55, 87, 91-92, 103

16. Współpraca z zagranicą

Biblioteka Gdańska utrzymywała stałe kontakty z bibliotekami i instytucjami z blisko 26 krajów, głównie w zakresie wymiany wydawnictw i przyjmowania czytelników zagranicznych, a także zapoznawania z Biblioteką grup turystów europejskich mających w programie turystycznym zwiedzenie Gdańskiej Książnicy.

Dla czytelników zagranicznych wykonano ponad 60 specjalistycznych kwerend, z czego znaczna część dotyczyła zbiorów specjalnych.

Czytelnia Zbiorów Specjalnych obsługiwała 28 czytelników zagranicznych pracujących naukowo nad zbiorami Biblioteki.

Zbiory Specjalne przygotowały pokaz dla 14-osobowej grupy gości zagranicznych, uczestników międzynarodowego kongresu germanistów w Warszawie.

W Bibliotece miały miejsce dwie ważne wizyty zagraniczne - byli to: dr K.-D. Herbst z Jeny w sprawie projektu wydania korespondencji Jana Heweliusza oraz dr K. Brooker i J.M. Chatelain w sprawie ustalenia warunków planowanej na rok 2011 w Bibliotece Gdańskiej wizyty Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliofilów.

Ponadto wstępnie nawiązano korespondencyjnie współpracę z dr Astrid Breith z Berlina dotyczącą międzynarodowego projektu VERMANEL – średniowieczne dziedzictwo niemieckich rękopisów w środkowo-wschodniej Europie. W Bibliotece ustalono listę 120 manuskryptów kwalifikujących się do projektu.

Biblioteka bardzo owocnie współpracowała ze Stacją Naukową PAN w Rzymie, w ramach umowy dotyczącej wdrażania systemu opracowywania zbiorów VIRTUA dla rzymskich zasobów Stacji Naukowej, udostępniając Stacji miejsce na własnym serwerze, sprawując opiekę merytoryczną nad procesem katalogowania w Rzymie (sprawdzanie rekordów kopiowanych ze zbiorów rzymskich), wprowadzając do lokalnej bazy BG PAN i NUKAT opisy katalogowe z rzymską lokalizacją.

Korespondencja zagraniczna (głównie w języku niemieckim i angielskim) prowadzona była z około 100 partnerami (listy i maile).

Kontynuowane było uczestnictwo w międzynarodowych organizacjach: w Konsorcjum Europejskich Bibliotek Naukowych (CERL), w których polska grupa członkowska skupia biblioteki naukowe gromadzące stare druki (członkostwo wygasło w trakcie roku i nie uznano za wskazane jego przedłużenie), w Stowarzyszeniu Europejskich Bibliotek Naukowych (LIBER), w organizacji BIBLIOTHECA BALTICA; podtrzymywano kontakty z Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku.

17. Wydawnictwa

Opublikowano w Internecie na stronach Biblioteki wykaz *Publikacji pracowników Biblioteki Gdańskiej za lata 1966-2008*, opracowany przez dr M. Babnis. Ukończono również prace nad wersją wykazu przeznaczoną do druku (*Bibliografią publikacji pracowników BG PAN za lata 1966-2008*).

Nakładem Biblioteki ukazały się 2 katalogi wystaw prezentowanych w Bibliotece, oba przygotowane przez mgr Helenę Dzienis.

- *Gdańsko-francuskie kontakty na przestrzeni wieków : katalog wystawy /Les relations entre la France et la ville de Gdansk en espace des siècles : le catalogue d'exposition : Gdańsk 21-30 IV 2010*. Red. Helena Dzienis ; dobór materiałów i opisy katalogowe Honorata Bartoszevska-Butryn et al. ; tl. na j. franc. Rafał Jasko, Dagmara Binkowska. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010
- *Motywy sakralne na ekslibrisie i superekslibrisie : katalog wystawy*. Oprac. Helena Dzienis. Gdańsk : Biblioteka Gdańska PAN, 2010

Biblioteka była wydawcą publikacji Zygmunta Iwickiego: *Konwent Oliński (1186-1831) : leksykon biograficzny i nie tylko*. Współpraca, red. Maria Babnis. Gdańsk-Pelplin 2010. W pracach przygotowawczych nad książką uczestniczyło wielu pracowników Biblioteki. Oprócz dr Marii Babnis (red.), mgr Stefania Sychta zajmowała się tłumaczeniem niemieckich materiałów źródłowych, a mgr Roman Dziegielewski wraz z mgr. Janem Michałem Krzemińskim dokonali tłumaczenia z języka łacińskiego. Publikacja została wydana sumptem autora.

W wydawnictwie słowo/obraz terytoria ukazał się drukiem osiemnastowieczny rękopis z naszych zbiorów (Ms 936), przetłumaczony przez mgr Stęfanię Sychtę: *Księga przęświętego bractwa bułkarzy i ciastkarzy królewskiego miasta Gdańska zapoczątkowana w Roku Pańskim 1724, w której zapisano nazwiska nowych czeładników po latach terminowania*. Oprac. i wyd. Zdzisław Kropidlowski. Transkrypcja tekstu, tl. na j. pol. i niem. Stefania Sychta. Gdańsk : słowo/obraz trytoria 2010.

Dr Maria Babnis dokonała wyboru rycin (głównie ze zbiorów graficznych BG PAN) i opatrzyła obszernym wstępem bogato ilustrowaną publikację *Gdańsk i okolice : album widoków (XVI-XVIII wiek)*, wydaną przez Prowincjonalną Oficynę Wydawniczą z Krakowa.

Dzięki współpracy Biblioteki z dr Andrzejem Szadejką i kierowanym przez niego Goldberg Baroque Ensemble ukazała się druga płyta CD z serii *Muzyczne Dziedzictwo Miasta Gdańska*. Tym razem przedmiotem nagrania były Kantaty Bożonarodzeniowe pochodzące z rękopiśmiennych zbiorów muzycznych BG PAN. Nagranie było współfinansowane z dotacji UM w Gdańsku i z budżetu Biblioteki.

W roku 2010 trwało opracowywanie materiałów i prace przygotowujące do wydania kolejnego tomu XXVI *Libri Gedanensis*.

Kontynuowano pracę nad drugim tomem bibliografii adnotowanej *Gdańsk w literaturze* obejmującej lata 1601–1700, autorstwa zespołu pracowników merytorycznych Biblioteki Gdańskiej, pod kierownictwem dr Zofii Tylewskiej-Ostrowskiej. Tom ukaże się drukiem w 2011 w oficynie wydawniczej *słowo/obraz terytoria*.

Rozpoczęły się prace nad skanowaniem *Selenographii* J. Heweliusza, która na ukazać się we wrześniu 2011 r. jako faksymile wydane przez Wydawnictwo Bernardinum.

Złożono do druku w wydawnictwie *słowo/obraz terytoria* trzecią część katalogu inkunabułów BG PAN, opracowanego przez mgr Beatę Gryzio.

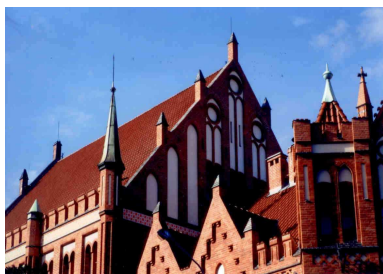
18. Administracja

Wszystkie działania administracyjne służyły polepszeniu obsługi czytelników i pracowników, podniesieniu poziomu warunków pracy oraz zapewnieniu sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania Instytucji.

Wpisując się w zainicjowaną przez p. dr Marię Pelczar, poprzedniego Dyrektora, politykę przywracania dawnej świetności historycznemu budynkowi, przeprowadziliśmy remont i konserwację kolejnej północno-wschodniej ściany szczytowej. Wykonawcą prac remontowo-konserwacyjnych została, wyłoniona w trybie przetargu, firma Budomex z Gdańska. Inwestycja wyniosła 114 tys. PLN, a jej efekty zostały skontrolowane przez p. Zofię Maj-Schwemlein, głównego specjalistę w Biurze Zarządzania Majątkiem w Kancelarii PAN.

Elewacja pn.-wsch. stan przed

i po renowacji

Fragment elewacji przed i po renowacji

Szczyt pn.-wsch.

W związku z planowanym na następny rok kontynuowaniem prac remontowo-konserwacyjnych pozostałych dwóch nieodnowionych jeszcze elewacji, udało się uzyskać finansowanie tych robót w postaci nieoprocentowanej pożyczki z Urzędu Miasta Gdańska, w wysokości 500 tys. PLN.

Oddany został do użytku podnośnik dla niepełnosprawnych w budynku przy ul. Wałowej 15.

W zakresie remontów (częściowo wykonywanych we własnym zakresie przez zatrudnionych w Bibliotece konserwatorów, a częściowo zleczanych wykonawcom obcym) wykonano:

- częściowy remont w pomieszczeniach Konserwacji (wyburzono ściankę działową pomiędzy pomieszczeniem „mokrym” a magazynkiem podręcznym; położono nową posadzkę z gresu oraz nową instalację elektryczną);
- wymieniono pokrycie posadzki w pomieszczeniach Intrologatorni, odkażania zbiorów i na korytarzu (zalecenie PIP);
- ułożono kafelki przy zlewie w Intrologatorni;
- naprawiono awaryjne oświetlenie w budynku przy ul. Wałowej 24;
- naprawiono lampy w Czytelni Zbiorów Specjalnych i Sali Katalogowej;

- wymieniono oświetlenie w pracowni starych druków.

Na bieżąco przeprowadzano drobne naprawy i modernizacje we własnym zakresie.

Ponadto zakupiono:

- specjalistyczny sprzęt intrologatorski (suszarka ramowa, prasa, gilotyna),
- sprzęt komputerowy (zestawy komputerowe, laptop, drukarka, licencje na oprogramowanie antywirusowe, rejestrator cyfrowy kamery)
- meble i sprzęt biurowy (biurka, regały, fotele biurowe, krzesła, kontenery, wózki),
- gablotę do sali wystawowej,
- materiały na potrzeby Intrologatorni i Konserwacji.

Do zadań Komórki ds. Techniczno-Gospodarczych należało utrzymywanie w czystości terenu wokół Biblioteki (odsnieżanie, zamiatanie chodników oraz pielęgnacja trawnika).

W nowym budynku wygospodarowano pomieszczenie po zlikwidowanej Reprografii i przekazano je Działowi Udostępniania. W budynku historycznym wszystkie obrazy, obiekty muzealne, ikonograficzne zyskały tabliczki zawierające podstawowe opisy tychże eksponatów.

Po wielokrotnych monitach ze strony Biblioteki firma El-mechMetal zdecydowała się wymienić wadliwe szafy do przechowywania zbiorów wielkoformatowych. W dostarczonym pierwotnie sprzęcie zacinęły się szuflady, uniemożliwiając wydobycie umieszczonych w nich zbiorów.

W związku z zaleceniami Głównego Inspektora Danych Osobowych, zakazującymi zabierania czytelnikom dowodów osobistych podczas korzystania z czytelni, p. Joanna Piskorska-Bejma opracowała projekt plastikowej karty biblioteczej, zawierającej dane czytelnika zapisane w postaci kodu kreskowego. Nowe karty zostaną wprowadzone w życie na początku 2011 roku.

Dokonano okresowych kontroli stanu technicznego (dachów, stanu elewacji, stolarki i ślusarki zewnętrznej i przydatności użytkowej) obu budynków Biblioteki; badanie wykazało dobry stan techniczny. Przeprowadzono również wymagane kontrole klimatyzacji, dźwigów, przewodów wentylacyjnych, instalacji elektrycznej i awaryj-

nego oświetlenia oraz instalacji przeciwpożarowej i instalacji gaszenia gazem. Dodatkowo zostało zamówione orzeczenie dotyczące nośności konstrukcji stropu w pomieszczeniach Introligatorni w związku z zakupem ciężkiego sprzętu specjalistycznego.

W Bibliotece miała również miejsce kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, w wyniku której zalecono wprowadzenie kilku zmian. W zakresie BHP nakazano wymianę posadzki na korytarzu IV p. oraz przeprowadzenia specjalistycznych pomiarów stężeń szkodliwych substancji w Pracowni Konserwacji. Zalecono umieszczenie w umowach o pracę: zapisu informującego o czasie pracy w godzinach nocnych, podanie liczby godzin czasu pracy, których przekroczenie uprawnia pracownika do dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych (dot. niepełnozatrudnionych), wprowadzenia zapisu o 2 tygodniowym okresie wypowiedzenia (dot. umów na czas określony), a w świadectwach pracy zalecono podawanie liczby godzin wykorzystanego urlopu. Wszystkie zalecenia zostały niezwłocznie zrealizowane.

W 2010 po raz pierwszy ubezpieczono na wypadek zdarzeń losowych i NW oba budynki biblioteczne.

W związku z zaleceniem Kancelarii PAN wykonano inwentaryzację z natury majątku trwałego. Została powołana Komisja Spisowa w składzie: mgr Jan Krzysztof Kordel – przewodniczący, oraz mgr Paweł Pinkiewicz i Piotr Matyszczak. Przewodniczący Komisji i p. mgr Alicja Świątek, Główny Księgowy, zostali uprzednio przeszkoleni przez pracowników Kancelarii PAN, odnośnie wymogów, zakresu i przebiegu inwentaryzacji. Jako obserwator z ramienia Akademii w spisie uczestniczył p. mgr Roman Bartczak.

Również zgodnie z zaleceniem Kancelarii PAN zostało przeprowadzone badanie bilansu za rok 2009. W ramach kontroli, dokonanej przez zewnętrzną firmę Rewit z Gdańska, nie stwierdzono żadnych zastrzeżeń. Podkreślono, iż bilans został sporządzony zgodnie z polityką rachunkowości i na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

19. Sprawy socjalne

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
stan środków pieniężnych na dzień 01.01.2010 **4.324,23 zł**

odpis podstawowy w 2010 roku	109.000,00 zł
odsetki bankowe	278,79 zł
splaty pożyczek mieszkaniowych	51.242,04 zł
ogółem:	164.845,06 zł

Struktura wydatków w 2010 roku

świadczenia urlopowe pracowników (74 osoby)	65.200,00 zł
pożyczki mieszkaniowe (10 osób x 5.000,00 zł.) (1 osoba x 4.111,11)	54.111,11 zł
zapomogi (16 osób, w tym 2 losowe) (18.050=17.938+112 do zapłaty w styczniu 2011)	17.938,00 zł
bony okolicznościowe (38 emerytów x 300,00)	11.400,00 zł
dofinansowanie wyjazdu szkoleniowego do Fromborka	1.272,00 zł
3 nekrologi	774,97 zł
autokar na pogrzeb pracownika w Malborku	802,50 zł
podatek od zapomóg za 2009 płatny w 2010	76,00 zł
Razem	151.574,58 zł

Stan środków pieniężnych na 31.12.2010 – **13.270,48 zł.** (w tym 112,00 zł podatku za 2010 do zapłaty w 2011 r.)

20. Kancelaria Obrony Cywilnej

Kancelaria utrzymywała stały kontakt z Zespołem do Spraw Obronnych PAN i z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Korespondencja z powyższymi instytucjami przedstawiała się następująco:

	Otrzymano	Wysłano
ZSO PAN	3	2
WZKiOL	4	4

Kancelaria sporządziła i przekazała do WZKiOL UM w Gdańsku 4 dokumenty:

- Sprawozdanie z realizacji zadań w roku 2010.
- Kartę informacyjną zakładu pracy.
- Wykaz pojazdów, maszyn, urządzeń.
- Kartę informacyjną o informacjach OC.

Ponadto opracowano i uzgodniono z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Gdańsku kalendarzowy plan działania OC BG PAN na rok 2010 oraz kalendarzowy i tematyczny plan szkolenia OC BG PAN na rok 2010.

Odpowiedzialny za obronę cywilną mgr Jan Kordel przeszkolił w zakresie ochrony informacji niejawnych 1 pracownika. Uczestniczył też 16.11.2010 w odprawie szkoleniowo-zadaniowej w ZSO PAN w Warszawie.

21. Uwagi końcowe

Rok 2010 w historii Biblioteki Gdańskiej był rokiem pracy pod kierunkiem nowej Dyrekcji. Po pierwszych trzech miesiącach, w których pełniącą obowiązki była mgr Wanda Pętlicka, z dniem 1 kwietnia 2010 roku stanowisko Dyrektora objęła, zgodnie z wynikami wcześniejszego konkursu, dr Zofia Tylewska-Ostrowska.

Biblioteka, zgodnie z zadaniami statutowymi, gromadziła, opracowywała i udostępniała zbiory, prowadziła działalność promocyjną i popularyzatorską oraz działalność naukową i dydaktyczną.

Łączny budżet Biblioteki wyniósł ponad 6 mln. złotych wydatkowanych według paragrafów, w tym również na realizację Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej dofinansowanej ze środków UE.

W Dziale Gromadzenia Zbiorów wpisano do Ksiąg Inwentarzowych 5.470 vol. druków zwartych i 1.787 vol. wydawnictw ciągłych. Na zakupy druków zwartych wydano 127.947,52 zł, a na prenumeratę czasopism 75.058, 81 złotych. Zagwarantowało to rytmiczny dopływ najważniejszych nowości rynkowych, zgodnie z profilem gromadzenia Biblioteki.

W Dziale Zbiorów Specjalnych do inwentarzy wpisano 3.633 pozycje (wartość: 1.363.731,97 zł), wśród których 1.159 poz. stanowią kopie wtórne (873 CD + 286 mikrofilmy = wynik archiwizacji), a 2.474 poz. to nabytki uzupełniające zbiory historyczne. Na tę ilość składa się 601 z kupna, 843 z darów i 1.030 z zasobu. Na zakup 601 pozycji wydatkowano 79.632,50 zł, natomiast na archiwizację 1.159 pozycji - 1.284.099,47 zł. Największe zakupy na rynku antykwarycznym i od osób prywatnych dotyczyły rękopisów, grafiki i fotografii.

Archiwizacja, której efektem są kopie wtórne w postaci skanów i mikrofilmów z najwartościowszych i najcenniejszych tytułów w celu ochrony i zabezpieczenia oryginałów, za sprawą projektu PBC niezmiernie się rozwinęła. Wkład Biblioteki Gdańskiej w Pomorską Bibliotekę Cyfrową wyniósł na koniec 2010 roku: 588 vol. zeskanowanych, 240 vol. zmikrofilmowanych i 340 tytułów udostępnionych na platformie cyfrowej. Faktyczny stan tytułów pochodzących ze zbiorów Gdańskiej Książnicy jest nieco większy, z tytułu udostępniania naszych obiektów także innym Partnerom Projektu.

Obok gromadzenia równie systematycznie prowadzone było opracowanie, tak w zakresie nowej książki jak i zbiorów specjalnych. W opracowaniu coraz mocniej zaznacza się tendencja do katalogowania w systemie on line zarówno w odniesieniu do nowych jak i starych zbiorów.

Baza katalogowa systemu VIRTUA osiągnęła poziom 50.887 rekordów bibliograficznych i 54.614 rekordów egzemplarza. W bazie znalazło się 2.320 rekordów bibliograficznych czasopism.

W roku 2010 powiększyła się ona o 9.475 rekordów bibliograficznych i o 10.509 rekordów egzemplarza. Wśród nich są rekordy druków zwartych, czasopism, dokumentów elektronicznych, zbiorów XIX wieku, zbiorów specjalnych (głównie starych druków, kartografii). Samych starych druków opracowano 861 tytułów. Na uwagę zasługuje fakt rozpoczęcia katalogowania w systemie VIRTUA przejętego księgozbioru zlikwidowanej Biblioteki PAN w Warszawie.

Do bazy NUKAT wprowadzono 3.397 rekordów bibliograficznych własnych osiągając w bazie poziom 11.776 rekordów. W projekcie NUKAT - *autostrada informacji cyfrowej* scalono 4,5 tysiąca opisów.

Jednocześnie obok coraz intensywniejszego opracowania zautomatyzowanego kontynuowano opracowanie tradycyjne w odniesieniu do pewnych rodzajów zbiorów, dla których nie zostały jeszcze przygotowane odpowiednie formaty, niezbędne do katalogowania on line.

Udostępnianie – to tradycyjne – w czytelnich, pracowniach i wypożyczalniach kształtowało się na szacunkowym poziomie około 15 tysięcy czytelników, którym udostępniono blisko 63 tys. vol. Coraz chętniej nasze zbiory czytane są poprzez Internet - 37 tys. odsłon publikacji, pochodzących z BG PAN. Liczbę „wirtualnych” czytelników szacuje się na około 10.000.

W dostarczaniu informacji o zbiorach pomocne były: strona domowa Biblioteki z nową opcją „zapytaj bibliotekarza”, baza katalogu VIRTUA, baza katalogów zeskanowanych, baza ikonograficzna, baza czasopism, baza rękopisów, a także baza nowych nabytków. Wszystkie w roku 2010 powiększyły znacznie swoją zawartość informując szczegółowo o coraz większej ilości zbiorów.

Biblioteka realizowała dwa projekty, służące szerszemu upowszechnieniu swoich najcenniejszych zbiorów: *Muzyczne Dziedzictwo*

Miasta Gdańska w zbiorach BG PAN. Vol. II oraz Pomorska Biblioteka Cyfrowa.

Podjęto przygotowania do międzynarodowego projektu *Średnio-wieczne dziedzictwo niemieckich rękopisów w środkowo-wschodniej Europie*, którego celem jest stworzenie wspólnej europejskiej pełno tekstowej bazy manuskryptów.

Wiele miejsca i wysiłku poświęcono działaniom promującym obchody Roku Jana Heweliusza przypadające w 2011 roku. W planach znalazła się ścieżka edukacyjna, pokazy multimedialne, przygotowywanie konferencji we wrześniu 2011 r., cykl wykładów popularnonaukowych, pokazy najcenniejszych hewelianów, współwydanie kalendarza heweliuszowskiego, planowanie wystaw na rok 2011 i międzynarodowy projekt wydania korespondencji wielkiego astronoma.

Zakończona formalnie w 2010 roku działalność Towarzystwa Przyjaciół Książki spowodowała przekazanie do zbiorów bibliotecznych dokumentacji i wydawnictw Towarzystwa, a także przekazanie aktem darowizny do zbiorów graficznych Biblioteki 9 rycin za sumę 2.300,00 zł. zakupionych ze środków finansowych Towarzystwa.

Pracownicy Biblioteki bardzo aktywnie włączyli się w życie naukowe, uczestnicząc w wielu konferencjach, sesjach naukowych i warsztatach specjalistycznych. Wykonano kilkaset kwerend dotyczących zbiorów, szkolono się i podnoszono kwalifikacje. Dwie osoby obroniły prace doktorskie. Wszystko to zaowocowało znaczną liczbą publikacji naukowych i popularyzujących zbiory BG PAN. Sama Biblioteka była również miejscem spotkań i dysput środowiska naukowego i kulturalnego Gdańska, wpisując się z starania miasta o uzyskanie w 2016 r. tytułu Europejskiej Stolicy Kultury.

dr Zofia Tylewska-Ostrowska